SZIVÁRVÁNY KISKÖNYVTÁR

ÁRA 1·20 Ft

KITTENBERGER KÁLMÁN

OROSZLÁNKALAND AFRIKÁBAN

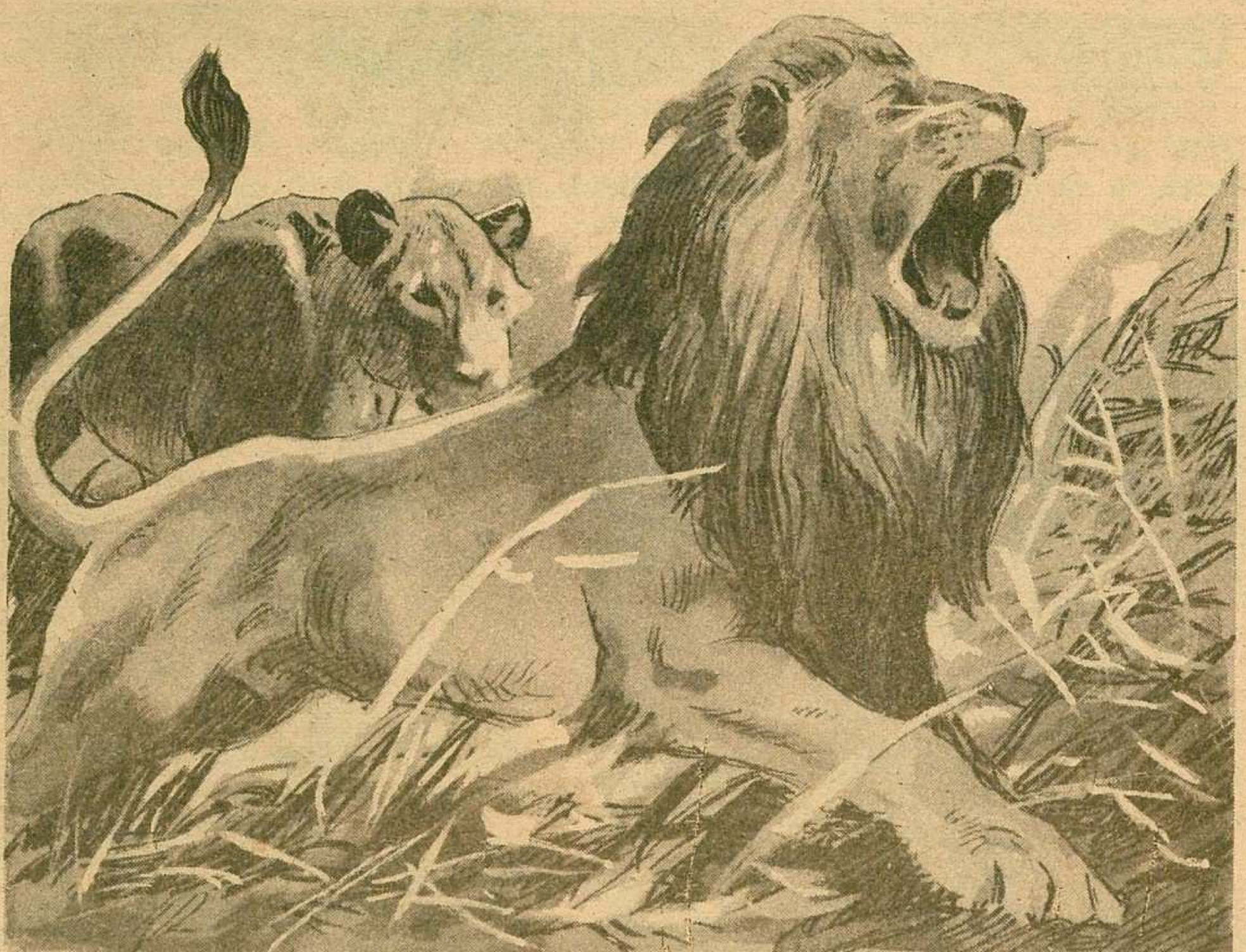

Gyermekkoromban el sem tudtam képzelni máshol az oroszlánokat, mint a sivatagban. Hiszen a régi könyvekben mindig azt olvastam, hogy az oroszlán „a sivatag királya". Pedig a sivatagban hiába keresnénk oroszlánt. Oly szegény a sivatag állatvilága, hogy ott egy-kettőre éhen halna az állatok nagyétkű fejedelme. A sötét, nagy kiterjedésű őserdőket is elkerüli, mert azokban sem találna elegendő zsákmányra. A vadcsapatoktól hemzsegő szteppe és a ritkás szavannaerdő az oroszlán igazi hazája. Ha ezeken a vidékeken itt-ott egy bozótos, nádas sűrűség akad, az bizonyosan tanyázóhelye az oroszlánoknak.

IFJÚSÁGI KÖNYVKIADÓ

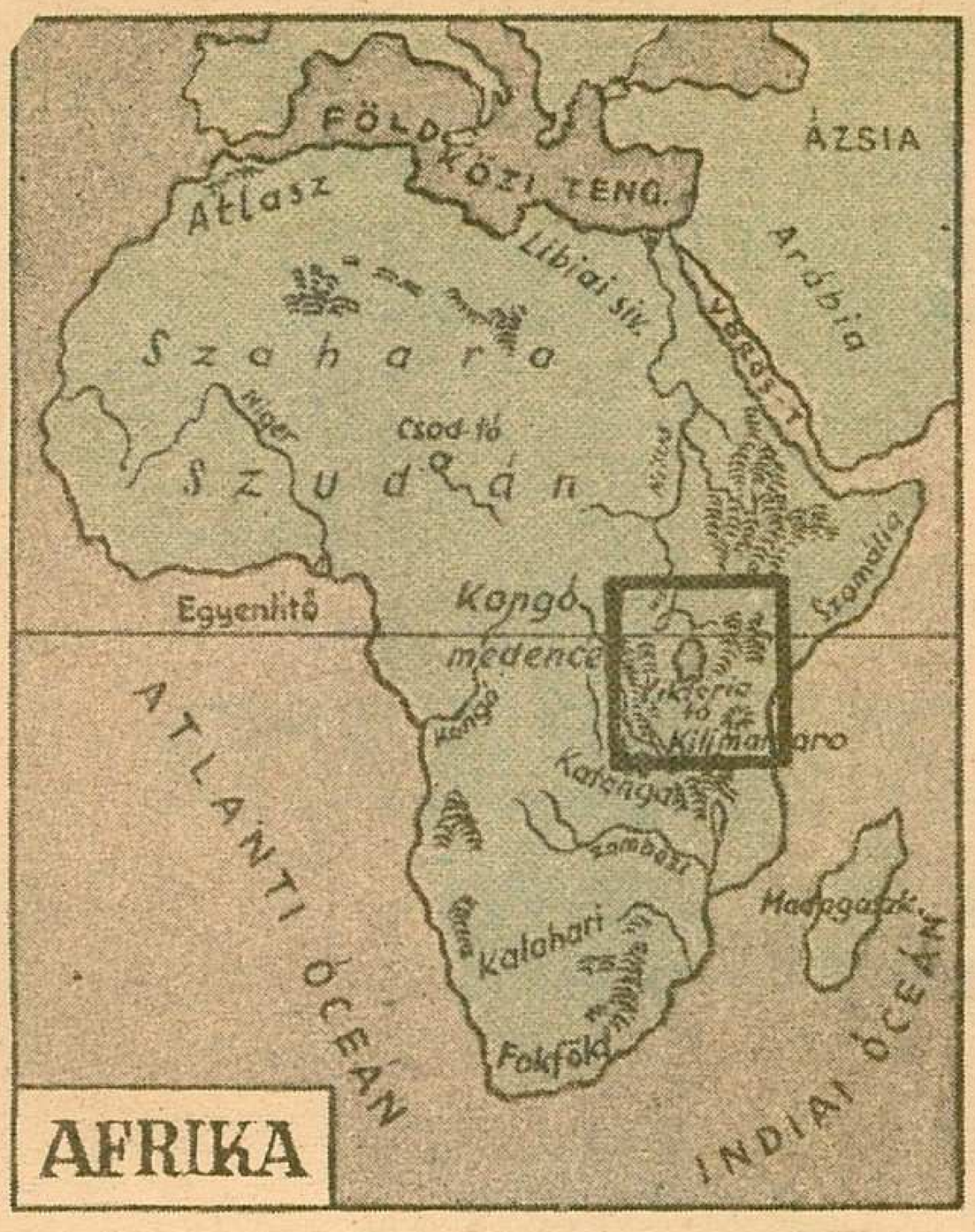

Afrikai útjaimon, 1911-ben a Viktória-tótól keletre, a Ruvána-folyó menti szteppéken találtam a legszebb sörényű oroszlánokat.

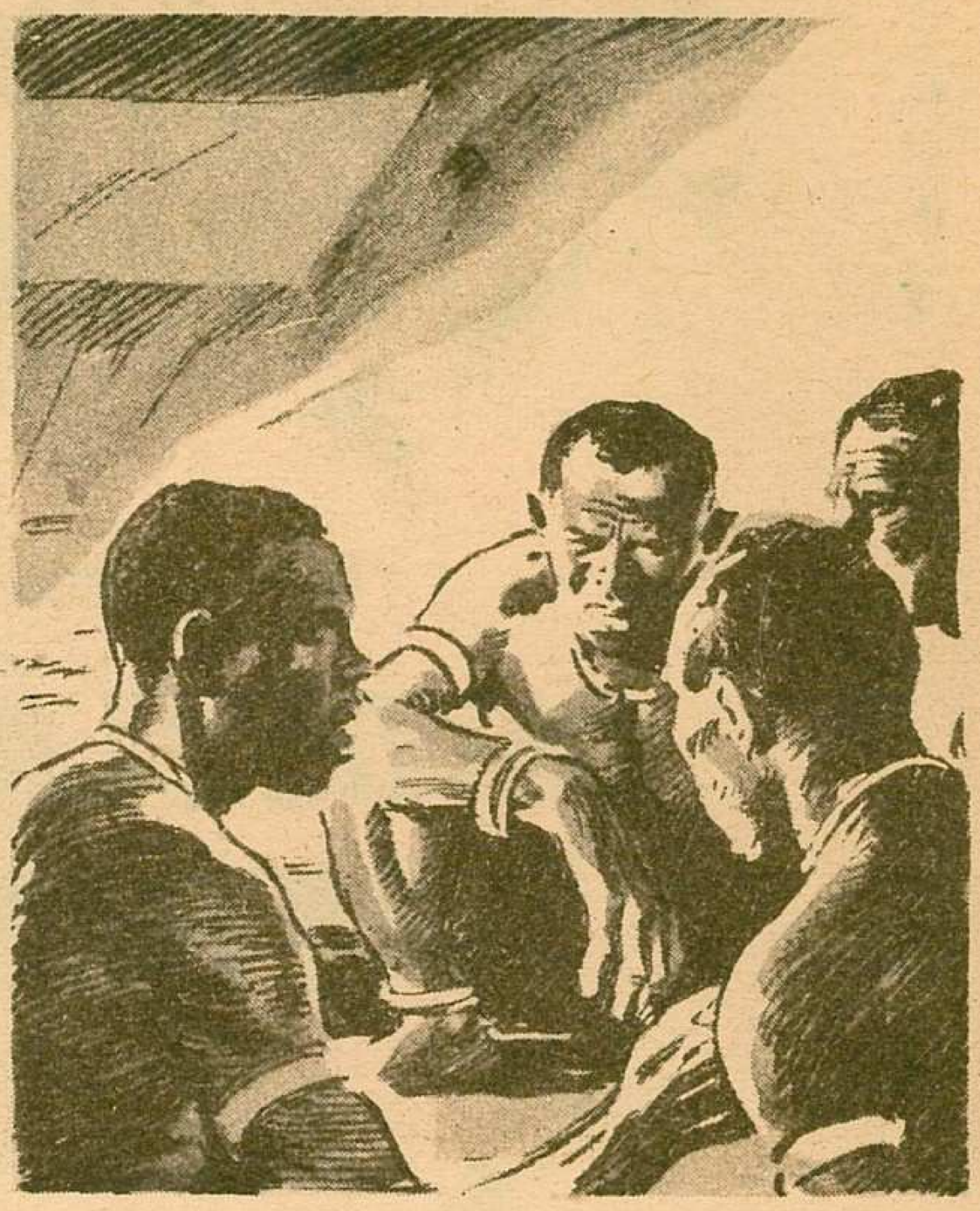

Tudományos gyűjtőmunkám közben, az egyik forróégövi estén gyűjtőtáboromtól öt kilométerre ütöttem sátrat éjszakára.

Korán lefeküdtem, de kár volt igyekezni az alvással! Bolond álmok kínoztak: mintha kigyulladt volna körülöttem a sátor...

Fölriadtam, de most már valóságos fájdalom égette a testemet... Felugrottam, s ész nélkül törtettem kifelé.

„Segítség!" — kiáltottam. Egy „sziafu-hadsereg" vonult át a sátramon. A sziafuk — a vándor hajtóhangyák — megmarnak minden élőt, aki az útjukba kerül. Halál és pusztulás jár a tovavonuló rovarsereg nyomában.

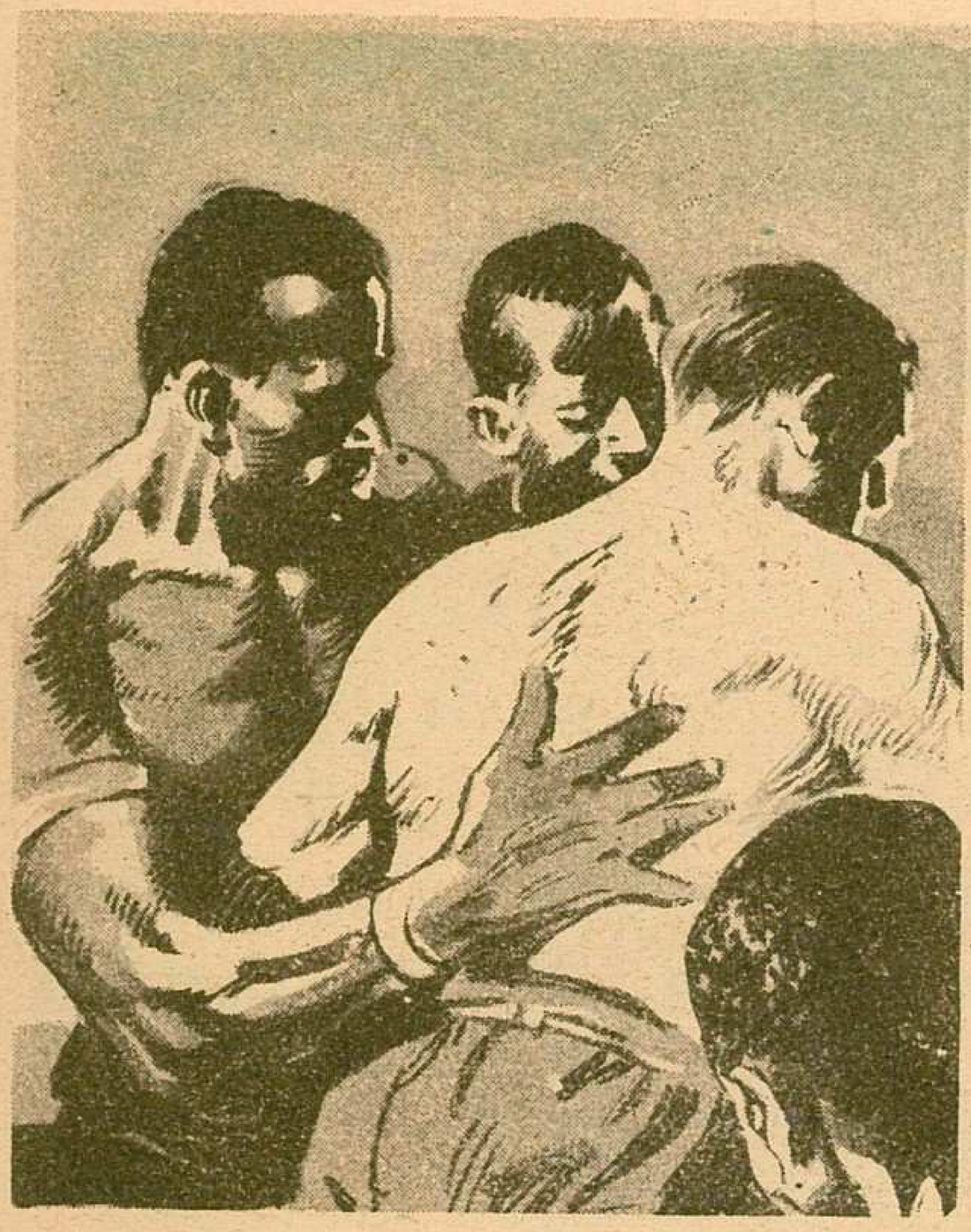

A tábortűznél embereim leszedték ugyan testemről a harcias támadókat — hanem az éjszakai nyugalomnak vége volt.

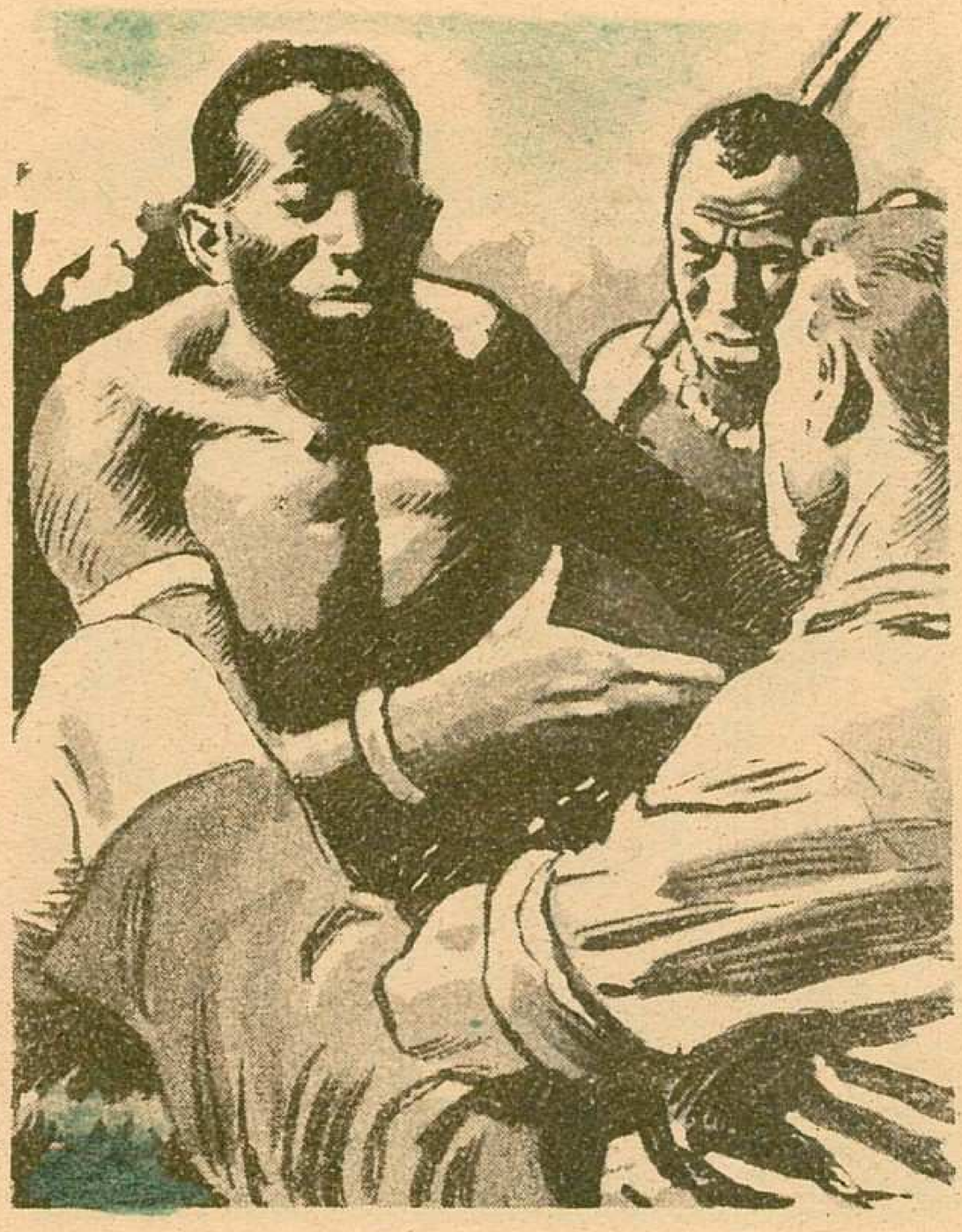

Letelepedtem én is a tűzhöz, s hallgattam az éjszakánként oly szívesen elbeszélgető bennszülöttek sziafu-históriáit . . .

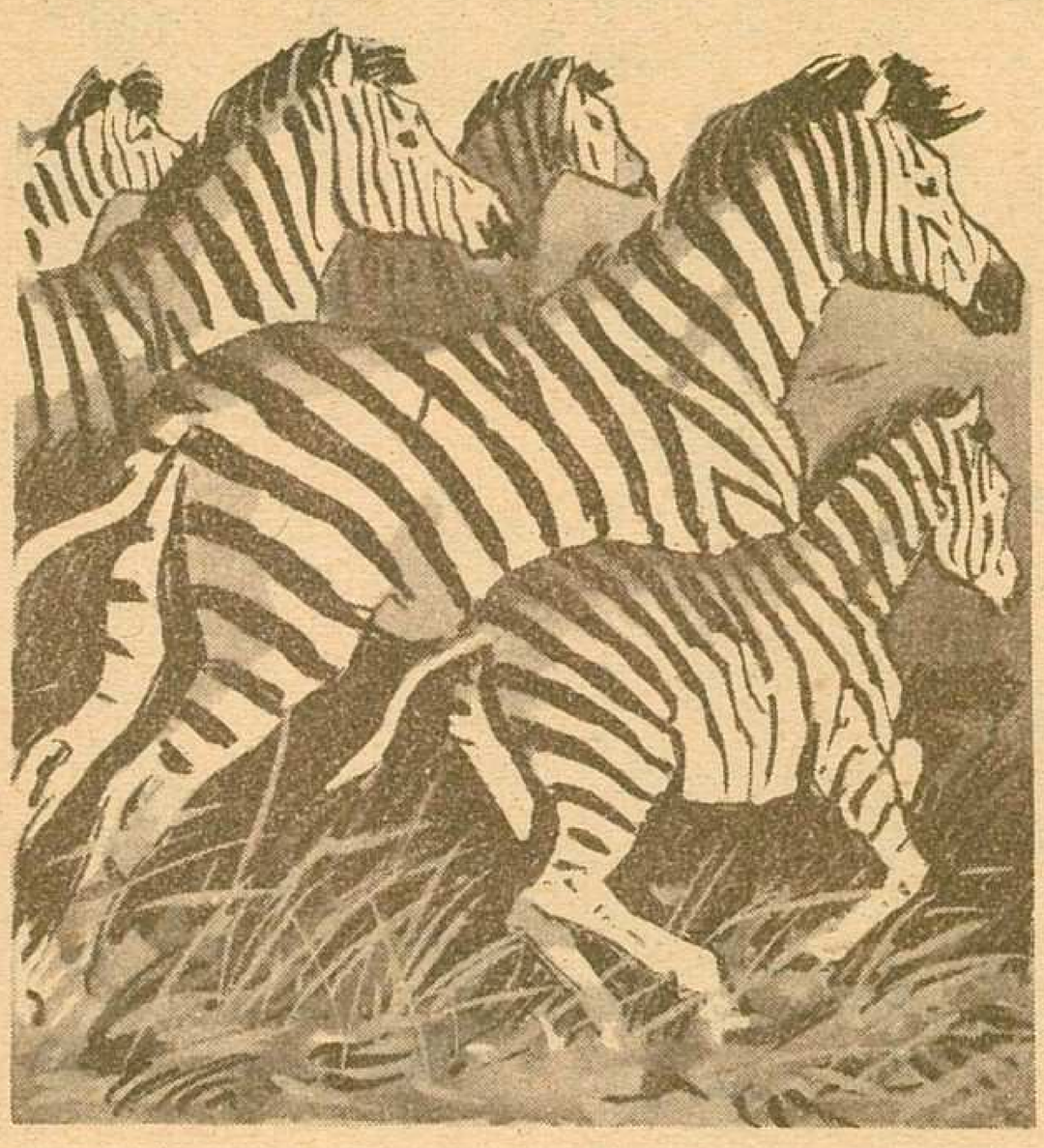

Később felhangzott a félelmetes szerenád: az oroszlánordítás. Szinte magam előtt láttam a felriasztott zebracsordákat.

Nem is sejtettem, hogy míg embereimmel a tűz körül tanyázom, egyik csapdámat oroszlán kerülgeti.

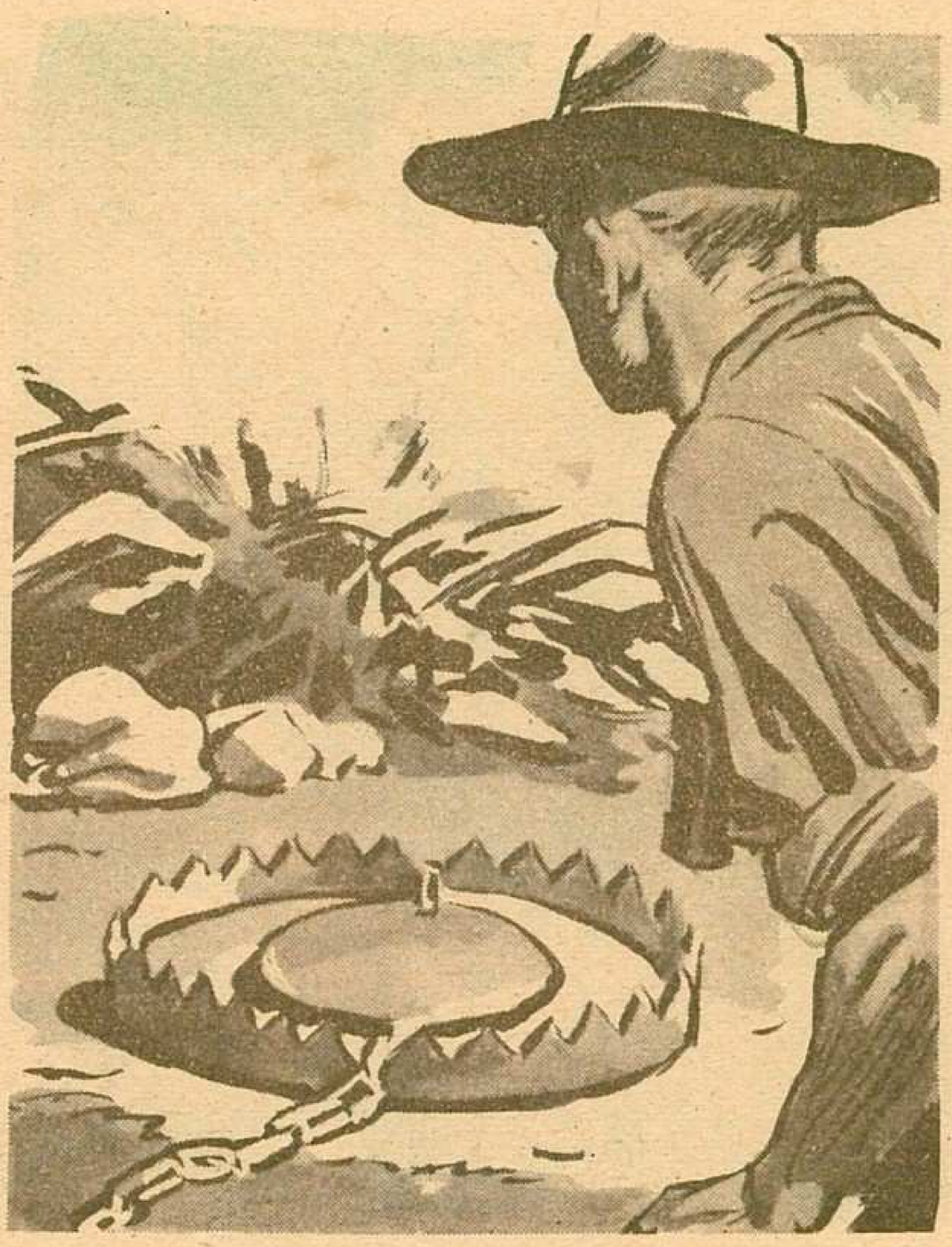

A kicsiny csapdát néhány napja állítottam fel, nem oroszlánra, hanem leopárdra. Oroszlánt sose csapdáztam, nem méltó az igazi vadászhoz.

A csapda azonban nyitva volt és akarva-akaratlan egy zsákmányéhes oroszlánt ejtett foglyul, de erről csak másnap szereztem tudomást.

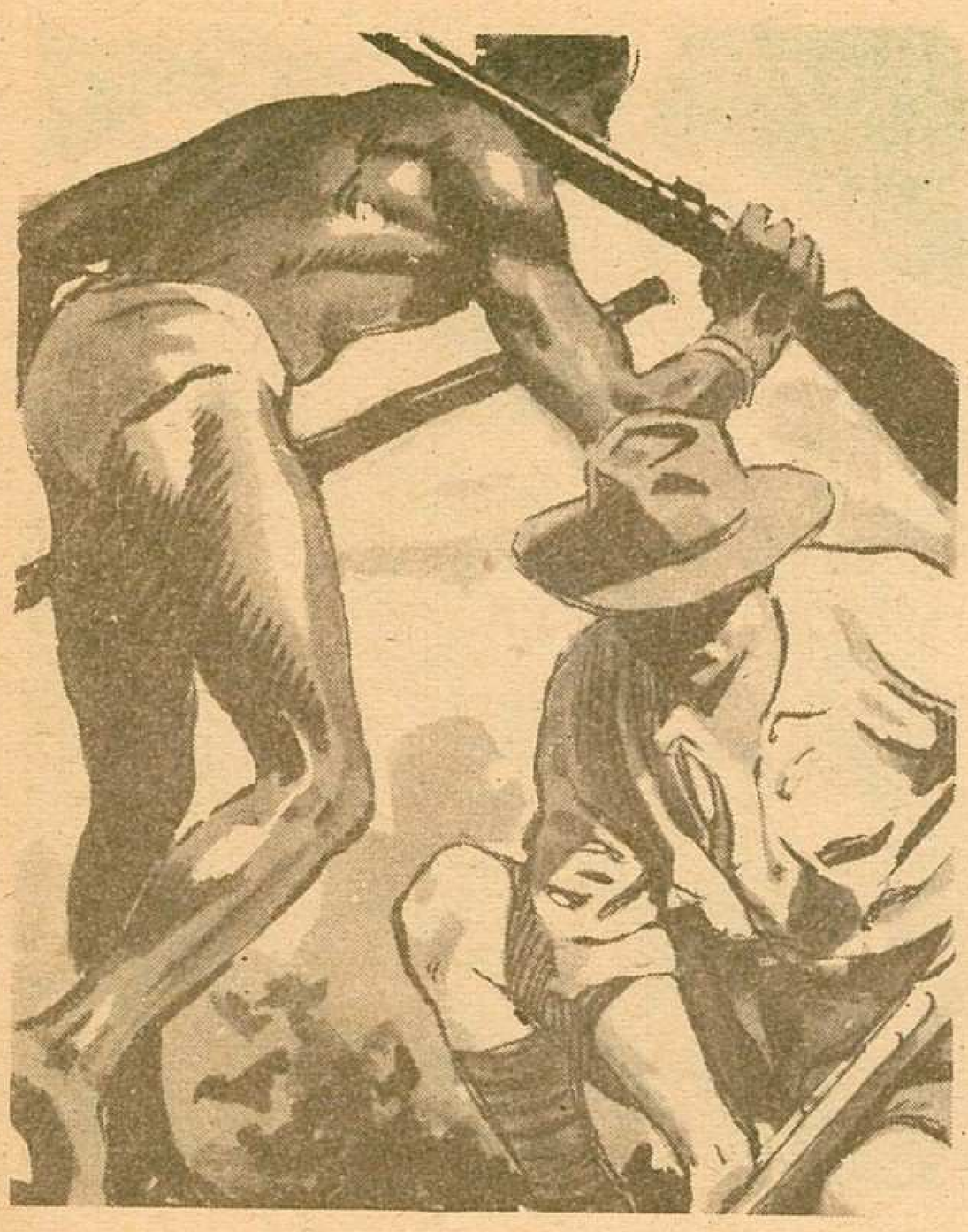

Kora hajnalban, még a holdvilág fénye mellett, kioltottuk a tüzet, felszedtük a sátorfánkat, s azonnal indultunk „hazafelé" a gyűjtőtáborba.

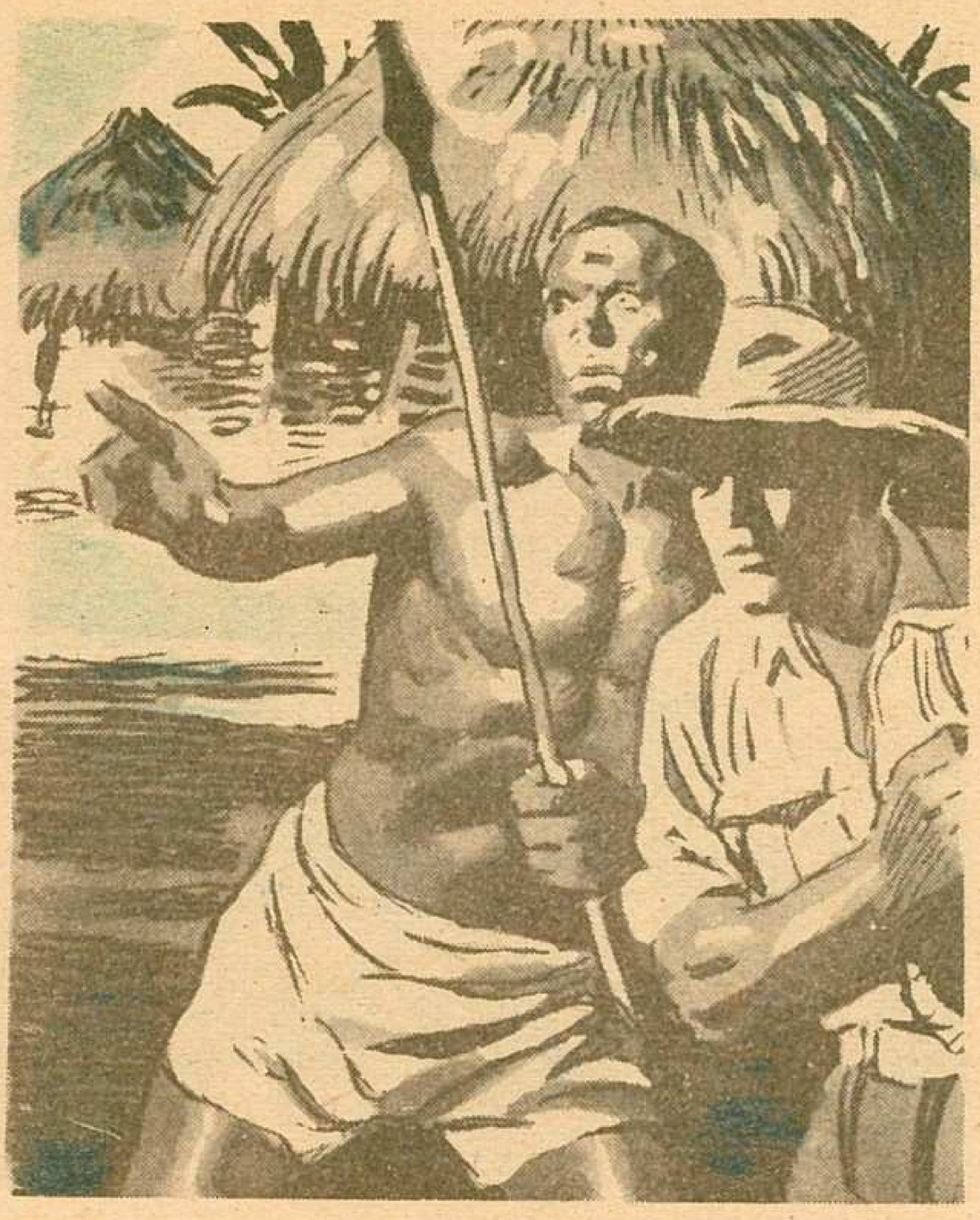

Elébünk futott Najsebva, sólyomszemű nyomkeresőm. „Szimbát (oroszlánt) fogott a csapda!" — kiáltotta. Most aztán menjek s lőjem agyon!

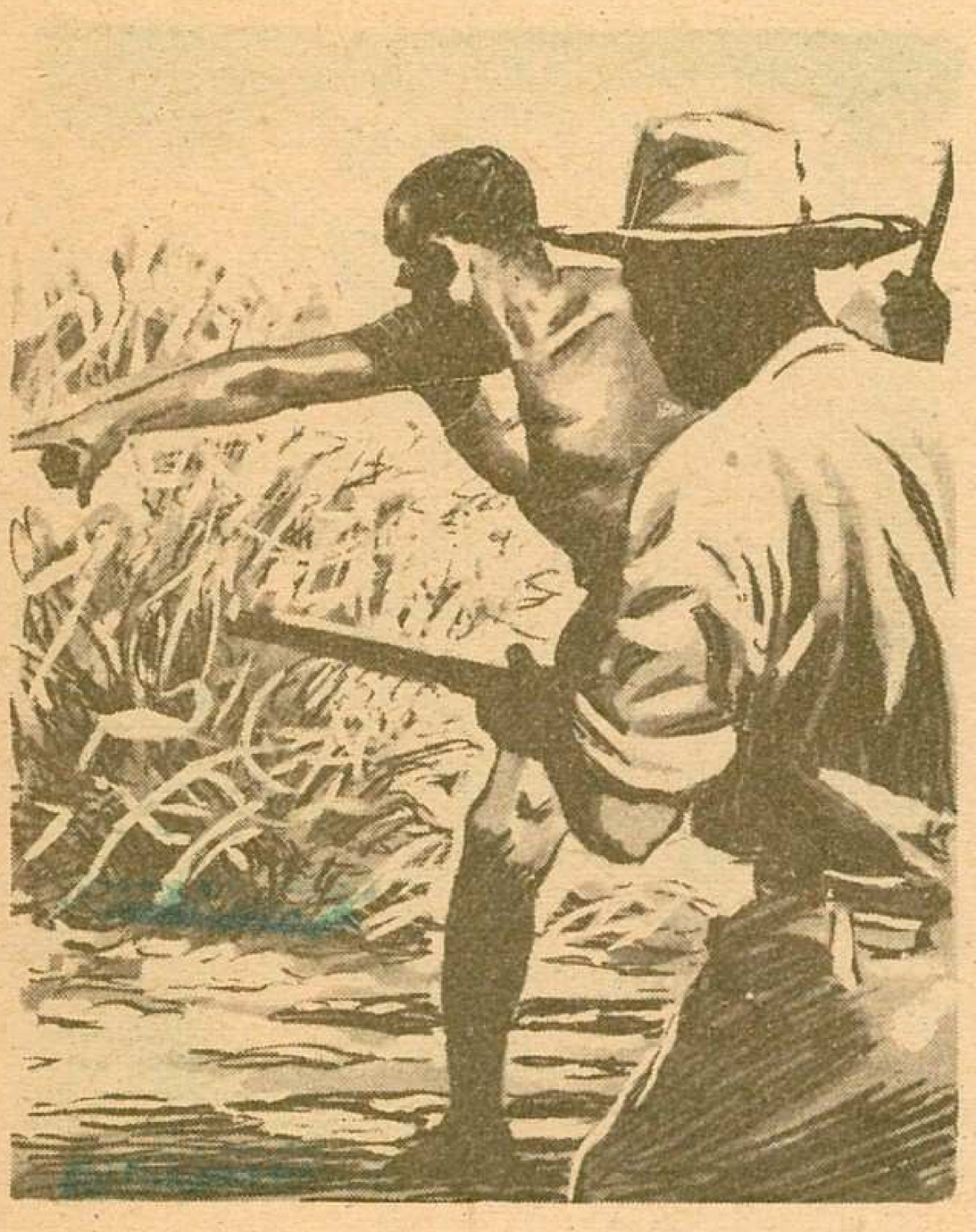

Könnyű mondani, de nehéz megtenni!... Najsebva és Pandasáró kíséretében hamarosan rábukkantam a csapda helyére.

Óvatosan követtem a nyomokat. Egy fenyegető morgás a bokrok közül azonban álljt parancsolt.

A sűrűségben ott lehetett az oroszlánom. Talán éppen abban a pillanatban téphette ki lábát a csapdából.

Felkapaszkodtam egy akáciára, hogy kikémleljem a csapda helyét. Mire felértem, a morgás elhallgatott.

Szabad szemmel és távcsővel hosszú ideig kémleltem a sűrűséget. Végre felfedeztem a vasat, de az oroszlán bizony már nem volt benne.

Odamentem és szétnyitottam. Megtaláltam az oroszlán egyik letépett karmát. Akkor eszembe se jutott, hogy a történetnek még folytatása is lehet . . .

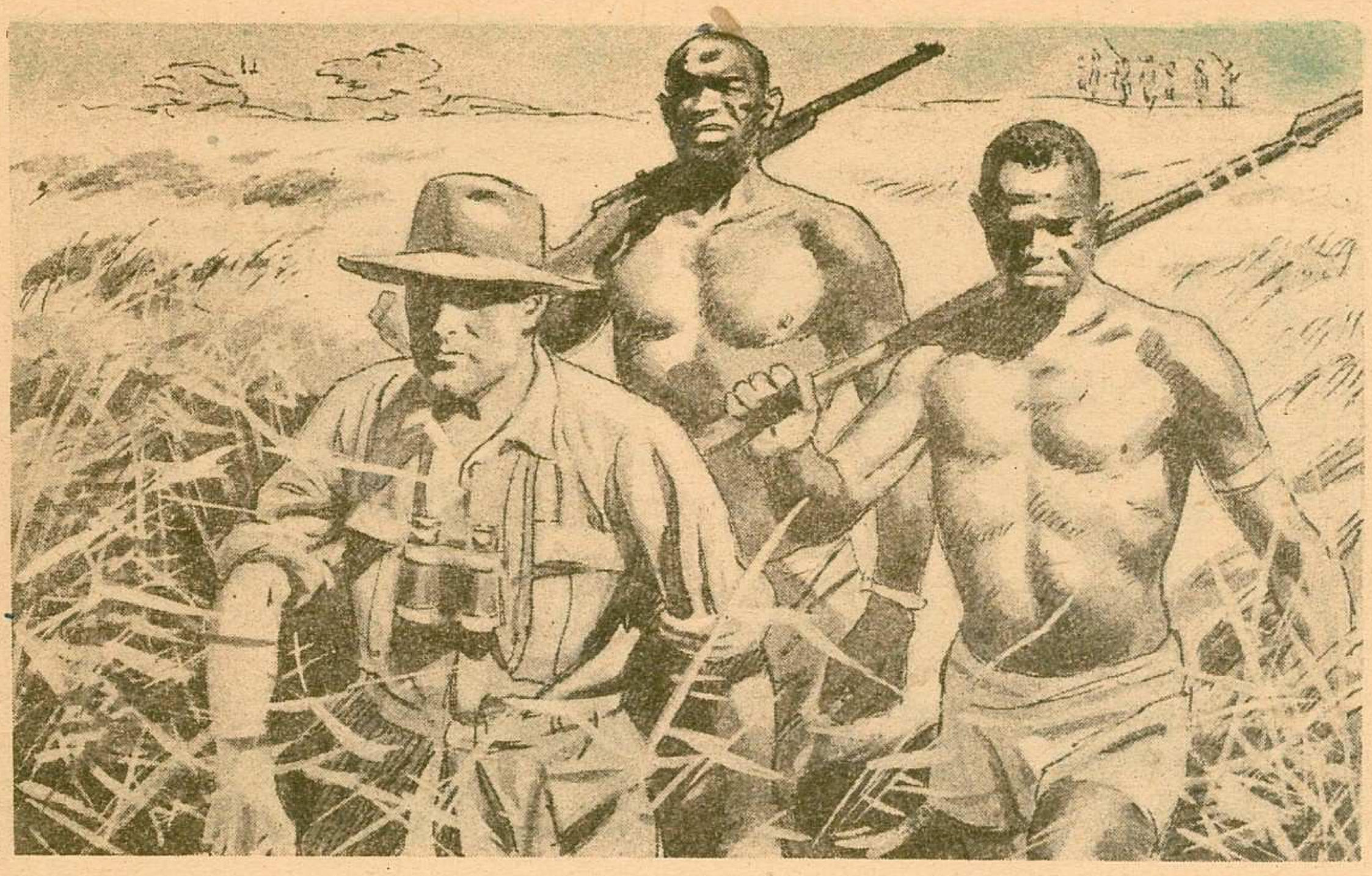

Három hónappal később a Tirina-patak mentén cserkésztem embereimmel: gnu-fogásra indultam a budapesti állatkert megbízásából.

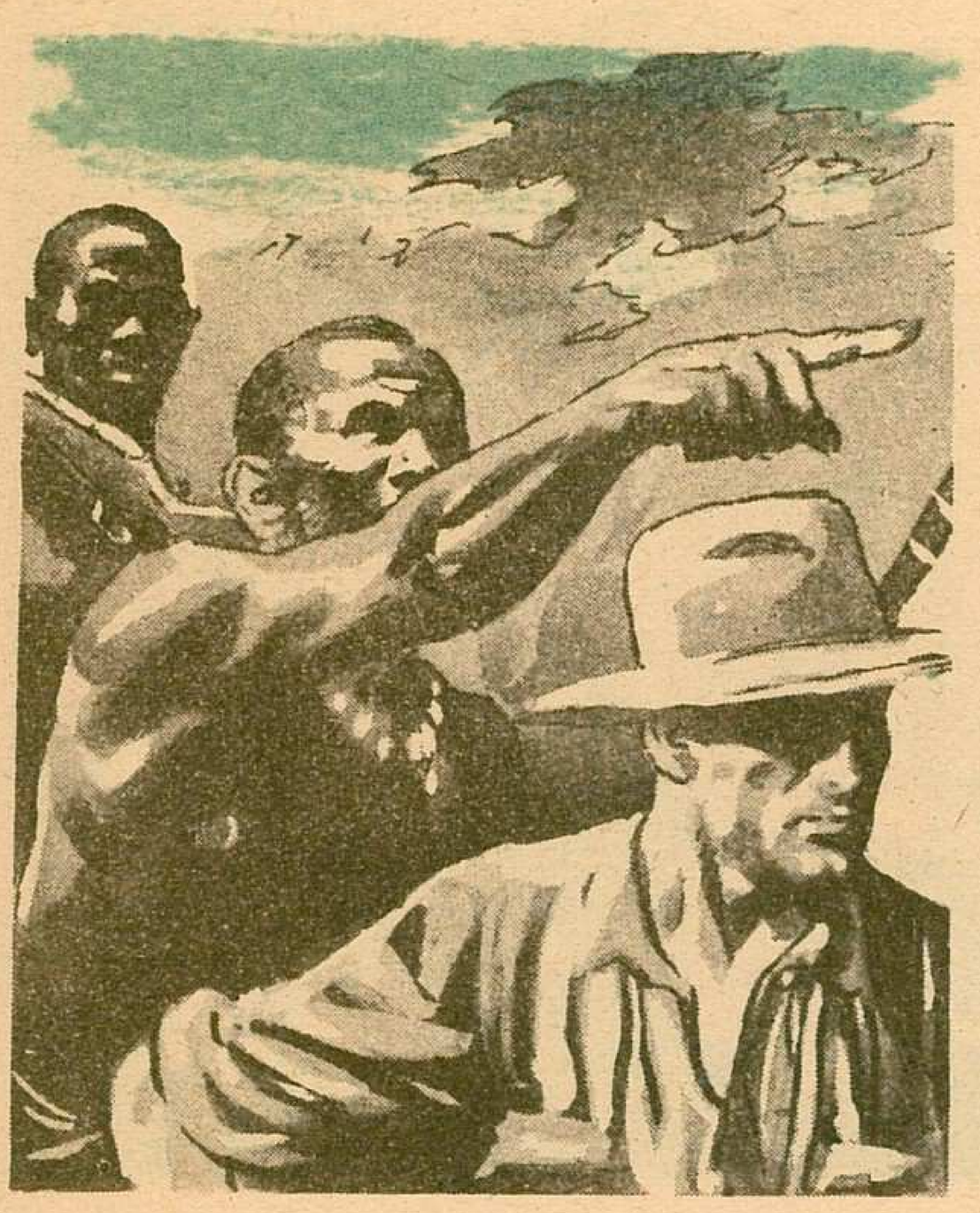

A többieket messze hátrahagyva, Najsebvával és Pandasáróval előre siettem. Hirtelen Buphaga-seregélyek csirregése állított meg bennünket.

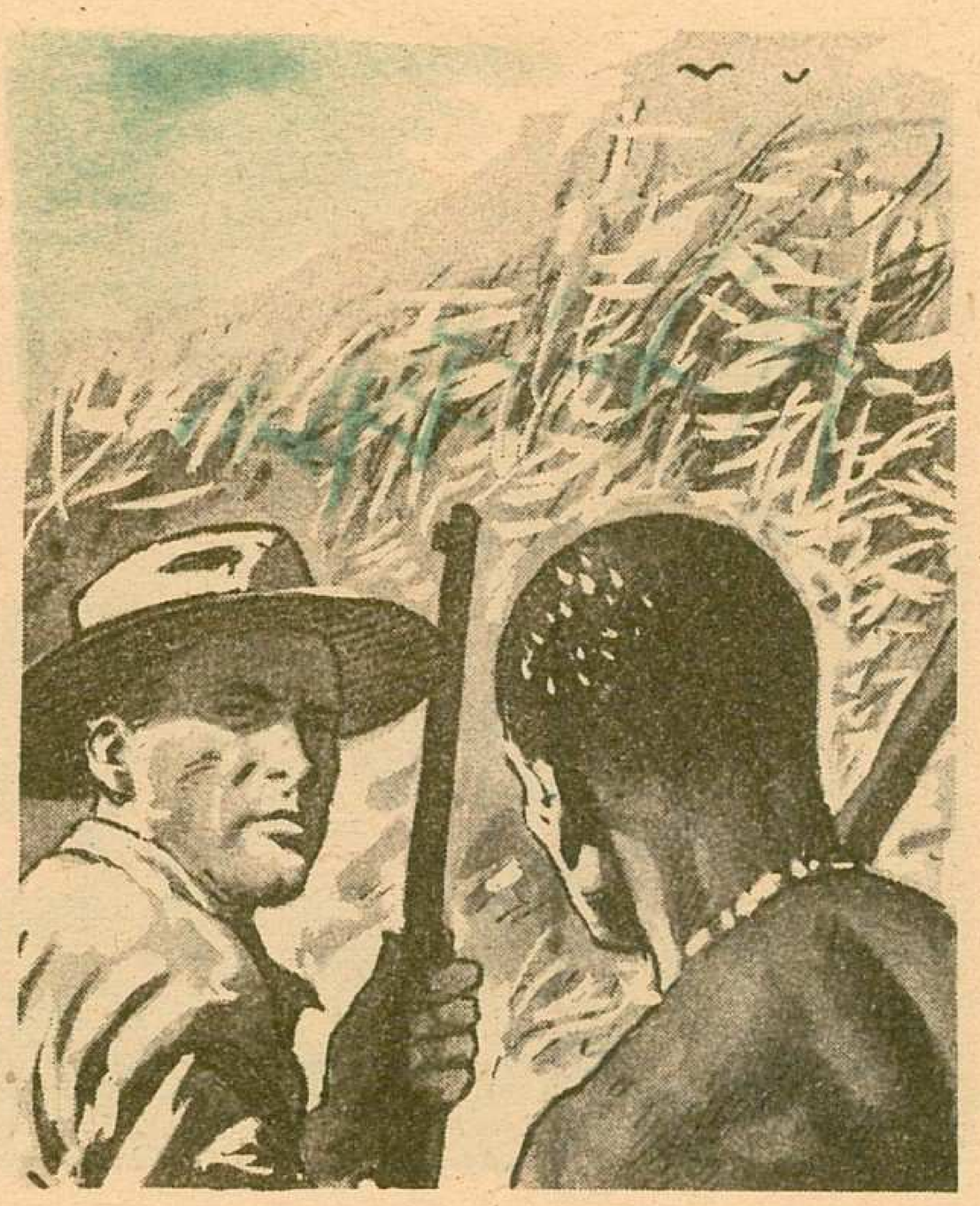

Rendszerint elefánt vagy rinocérosz hátán tartózkodnak ezek a madarak. Ha veszélyt vesznek észre, hangos csirregéssel figyelmeztetik hatalmas gazdájukat.

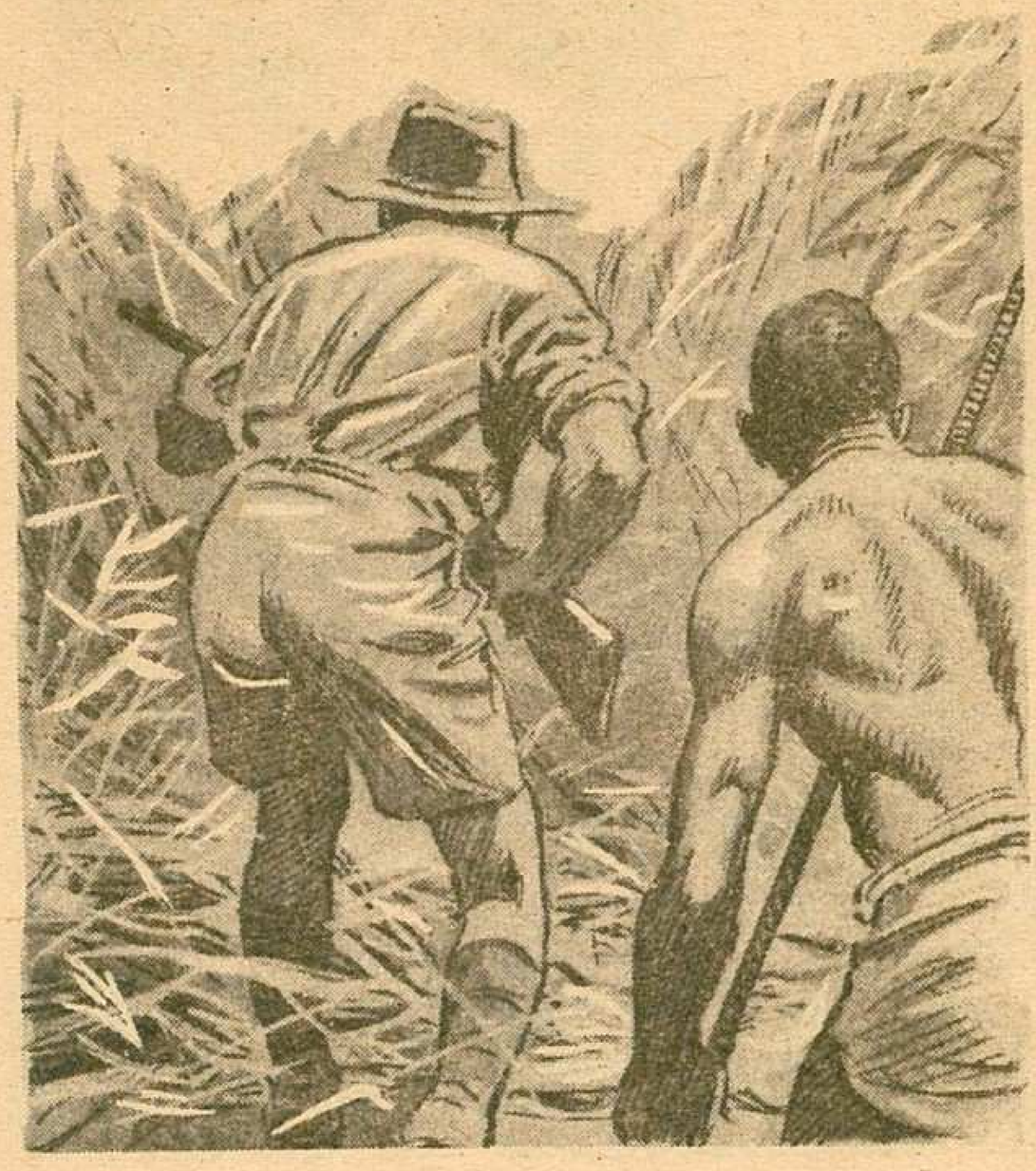

Azonnal a hang irányába lopakodtunk, mert sok egyéb mellett egy eleven kis „rinóbébivel" is szerettem volna meglepni állatkertünket.

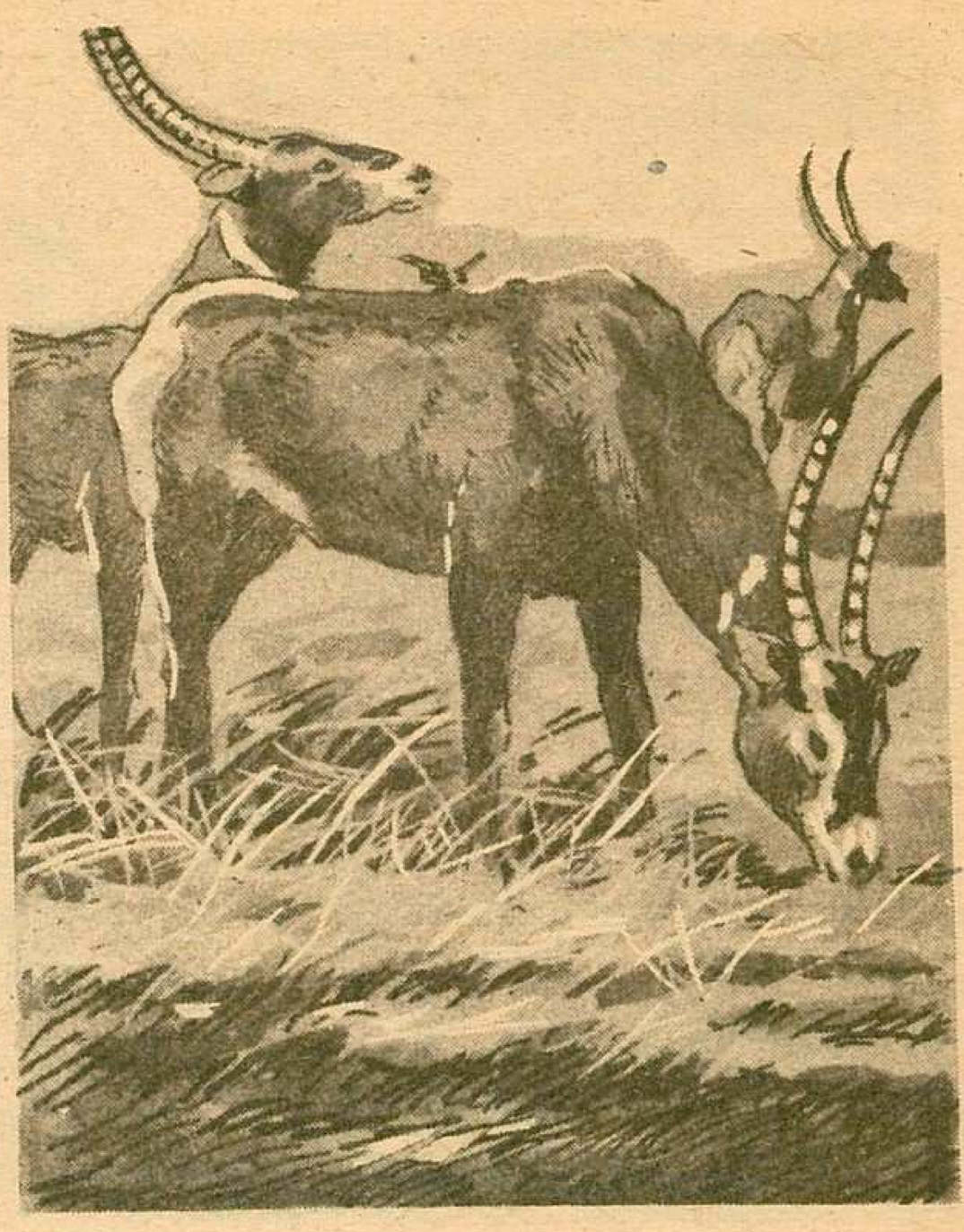

Hanem a Buphagák ez egyszer becsaptak! Egy csapat jámboran legelésző vízianti lop került a szemem elé. Azoknak a hátán lármáztak a madarak.

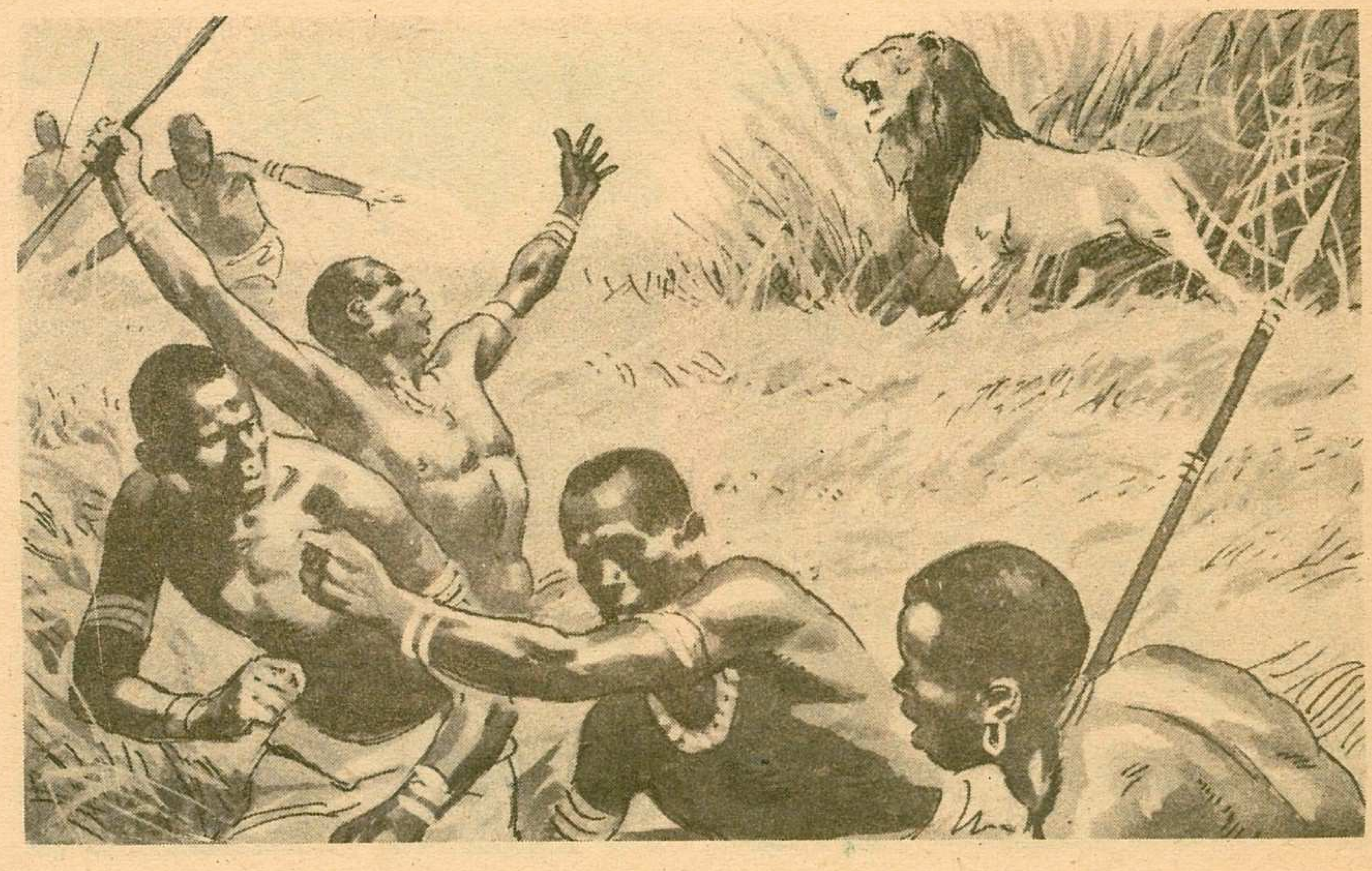

Megesik az ilyen csalódás Afrikában, de aztán — csalódásra jön a siker... Embereim háta mögött megjelent egy hatalmas sörényes.

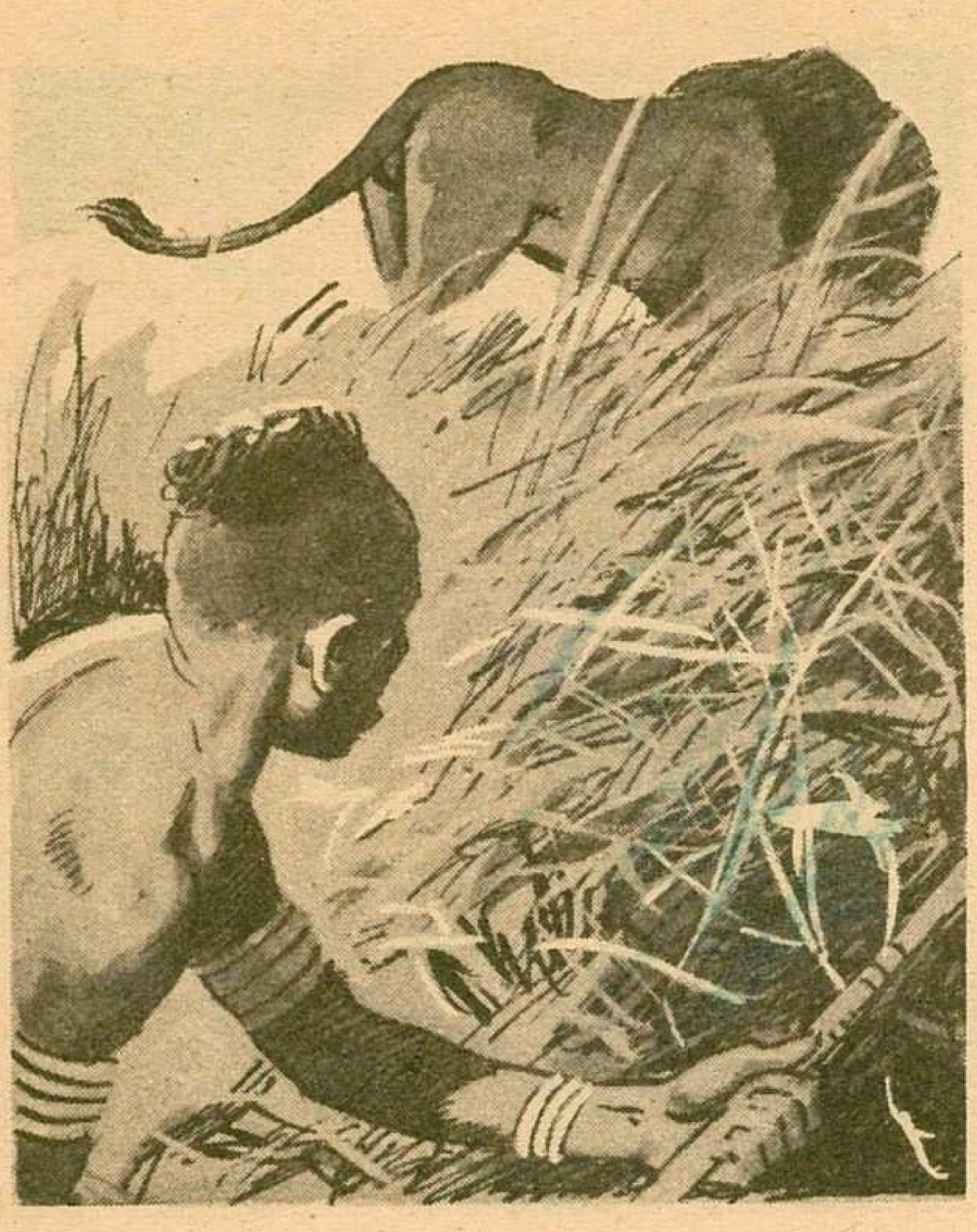

Embereim egymástól vették át az oroszlán hírét. Elsőnek rohant felém a gyorslábú Szungura.

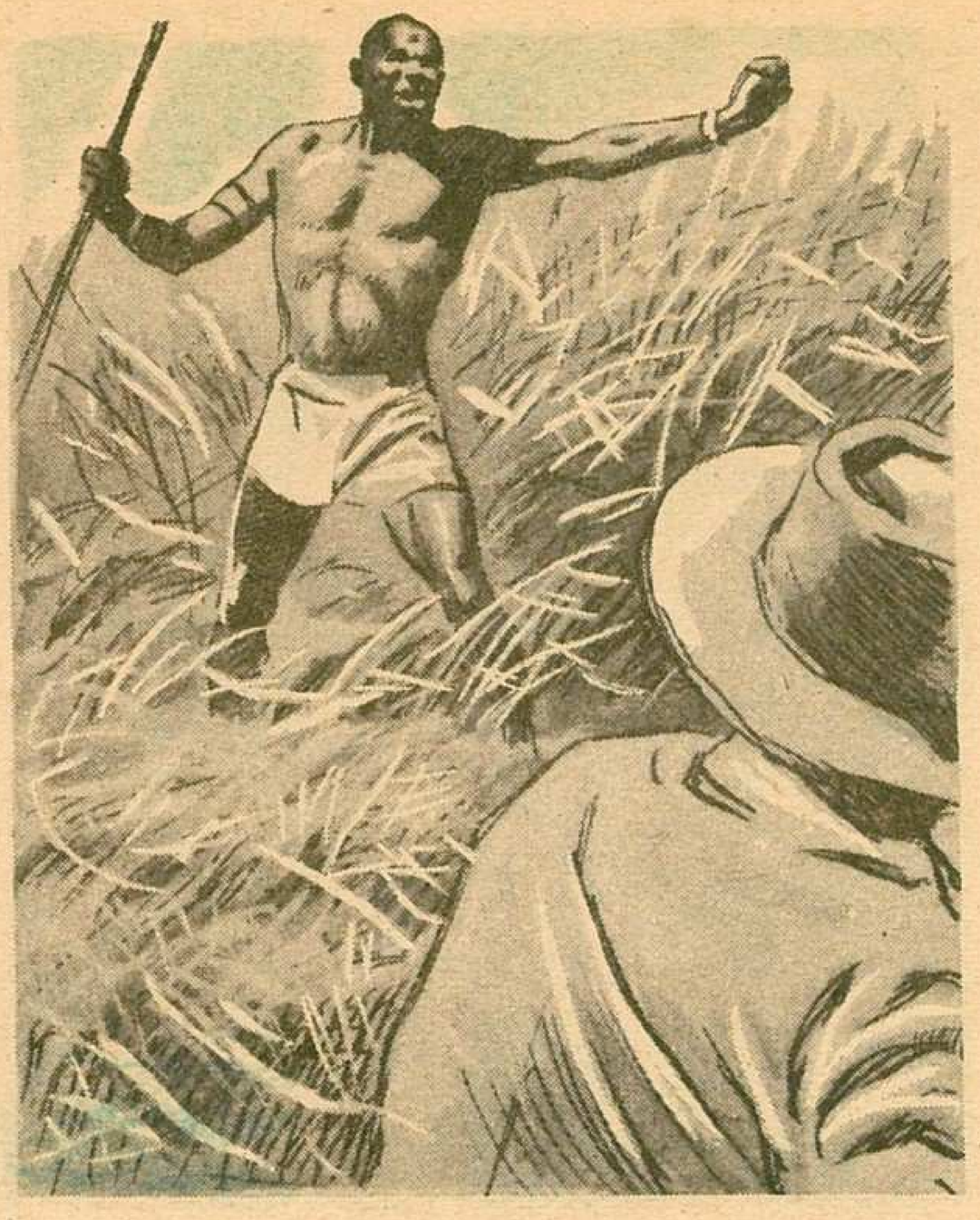

„Mi történt? Mit láttatok?" — kérdeztem, de Szungura máris sietve megfordult és csak integetett, hogy rohanjak utána.

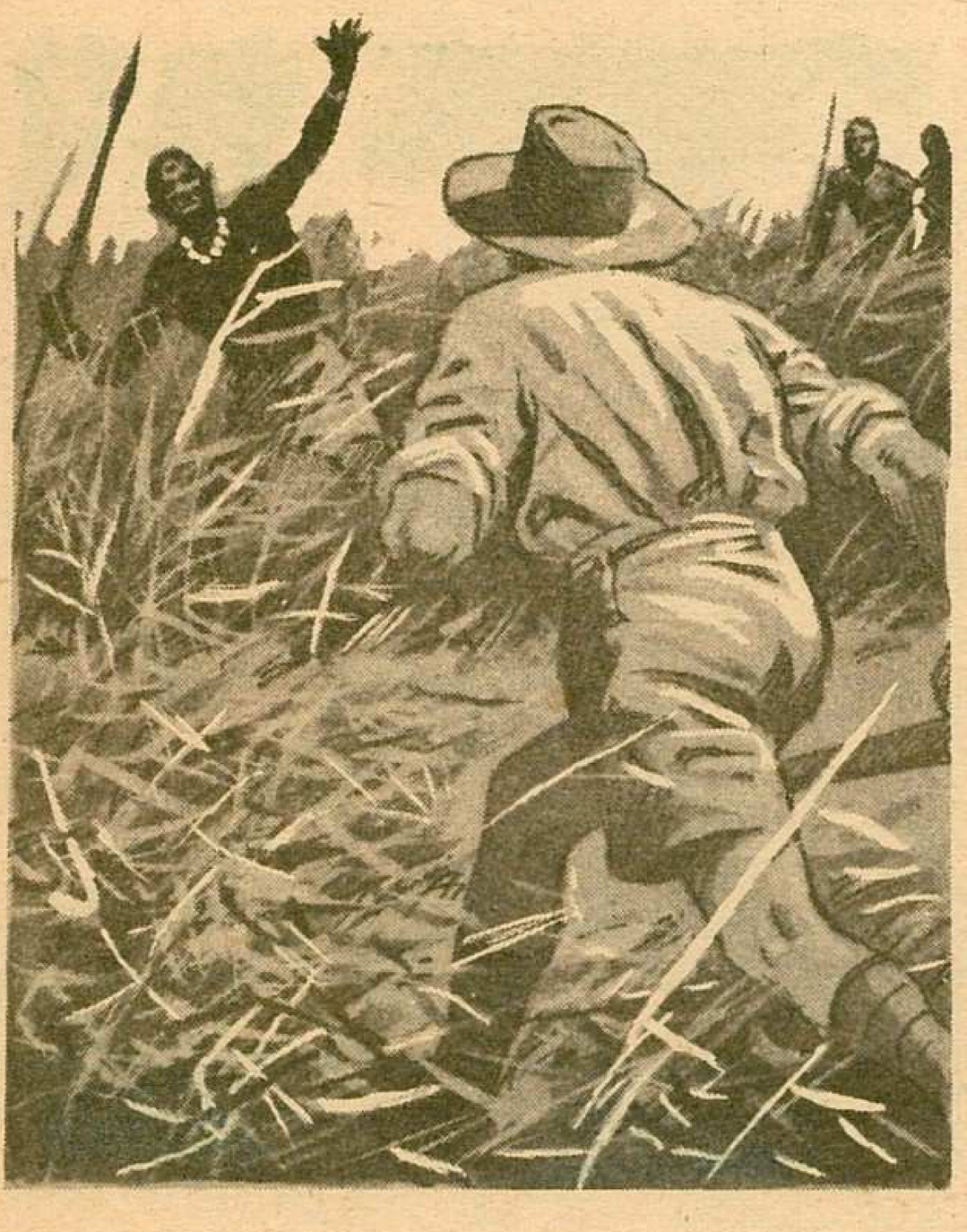

„Szimbát láttunk... ott iszik a tócsánál!" — suttogták embereim. — „Siessünk, még ott kaphatjuk!"

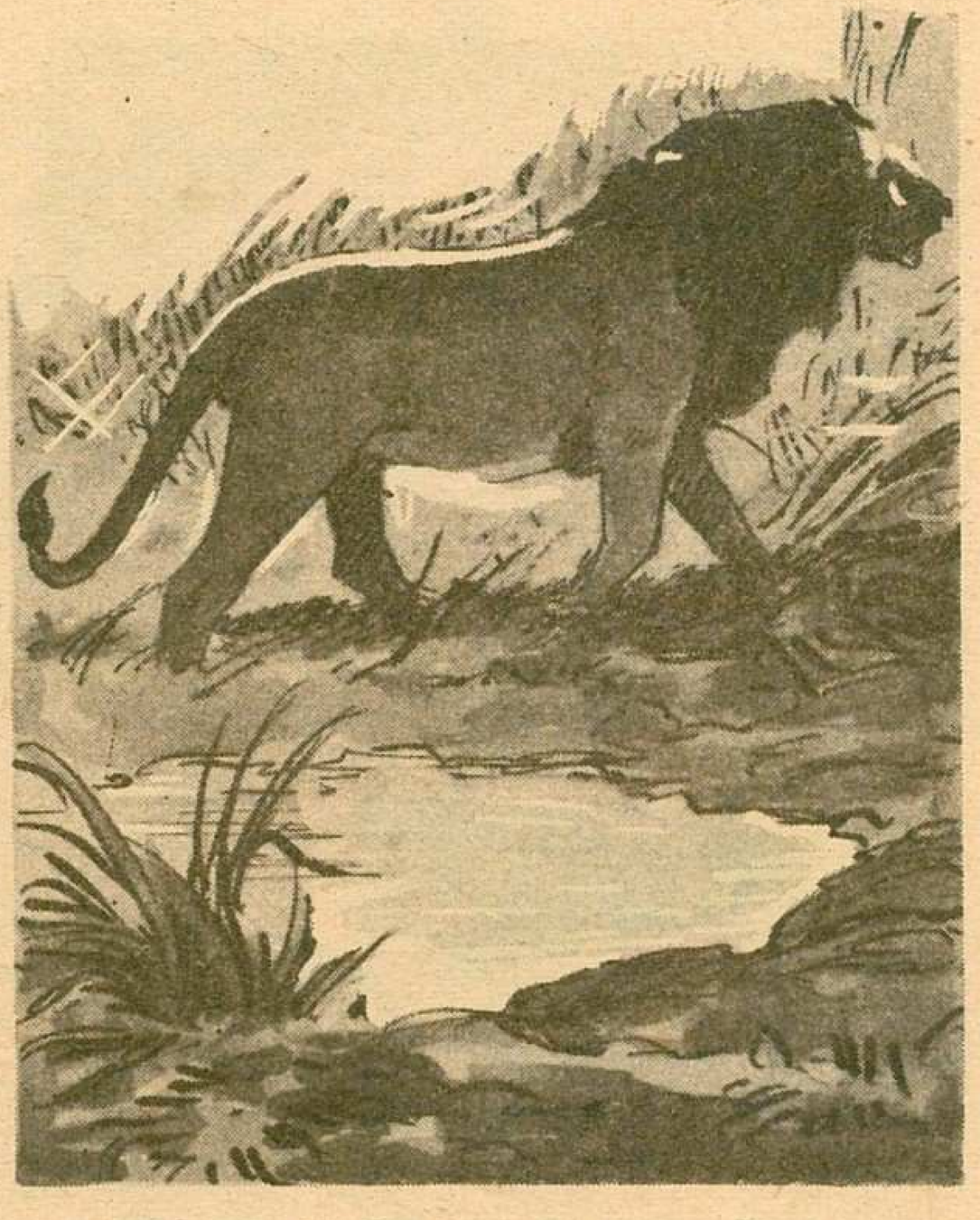

Pedig dehogy is kaphattuk a víznél! Az oroszlán megneszelhette a zajt, s idejekorán eltűnt a patakmenti sűrűségben.

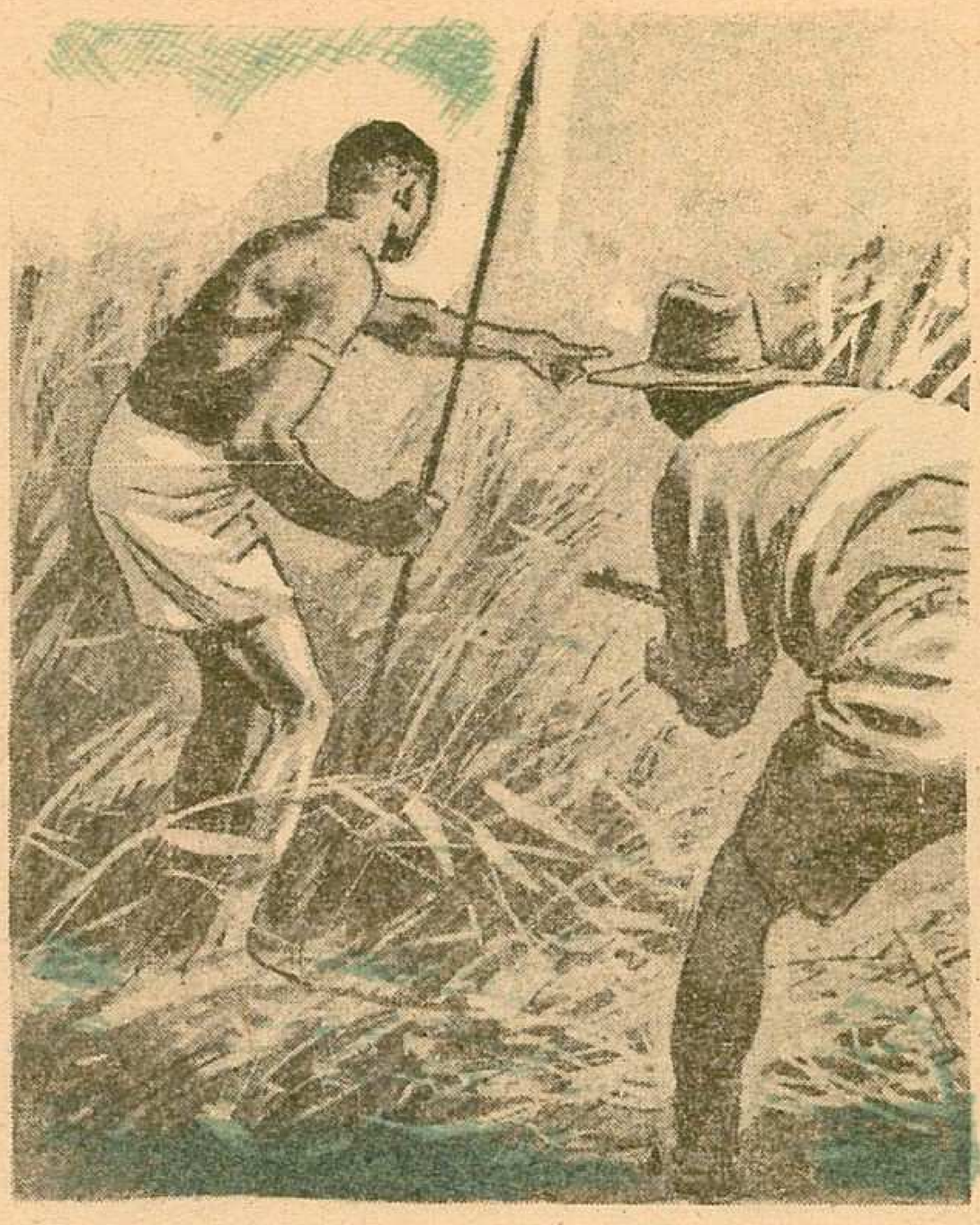

Szungura már csak a nyomokat mutathatta nekünk s a bozótost, amelyben a sörényes eltűnt. — „Ott futott be a bokrok közé... ott lesz bizonyosan!"

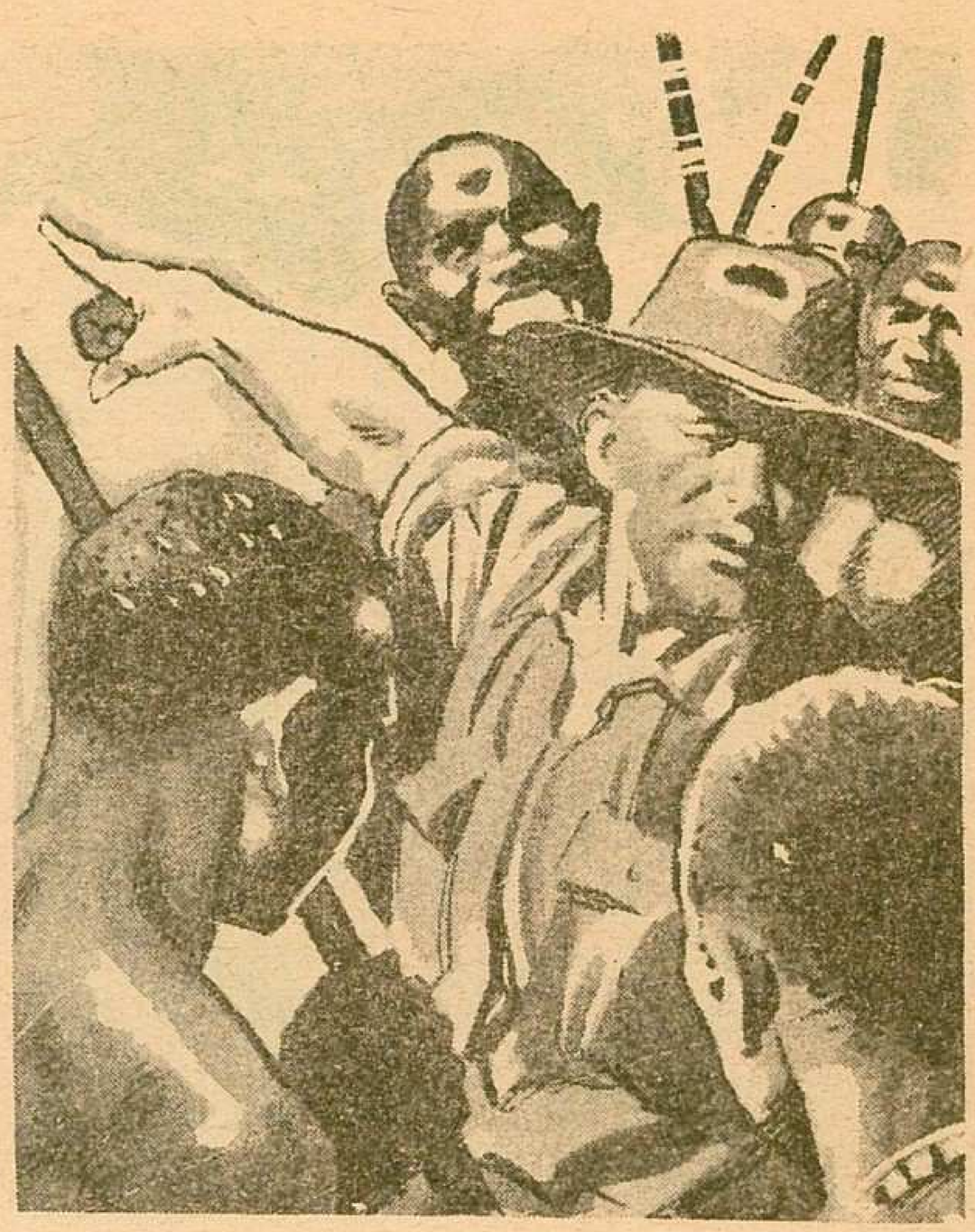

A többiek is megérkeztek. — „No, emberek" — néztem körül az izgatottan várakozó társaságon, — „megpróbáljuk az oroszlánt kizavarni..."

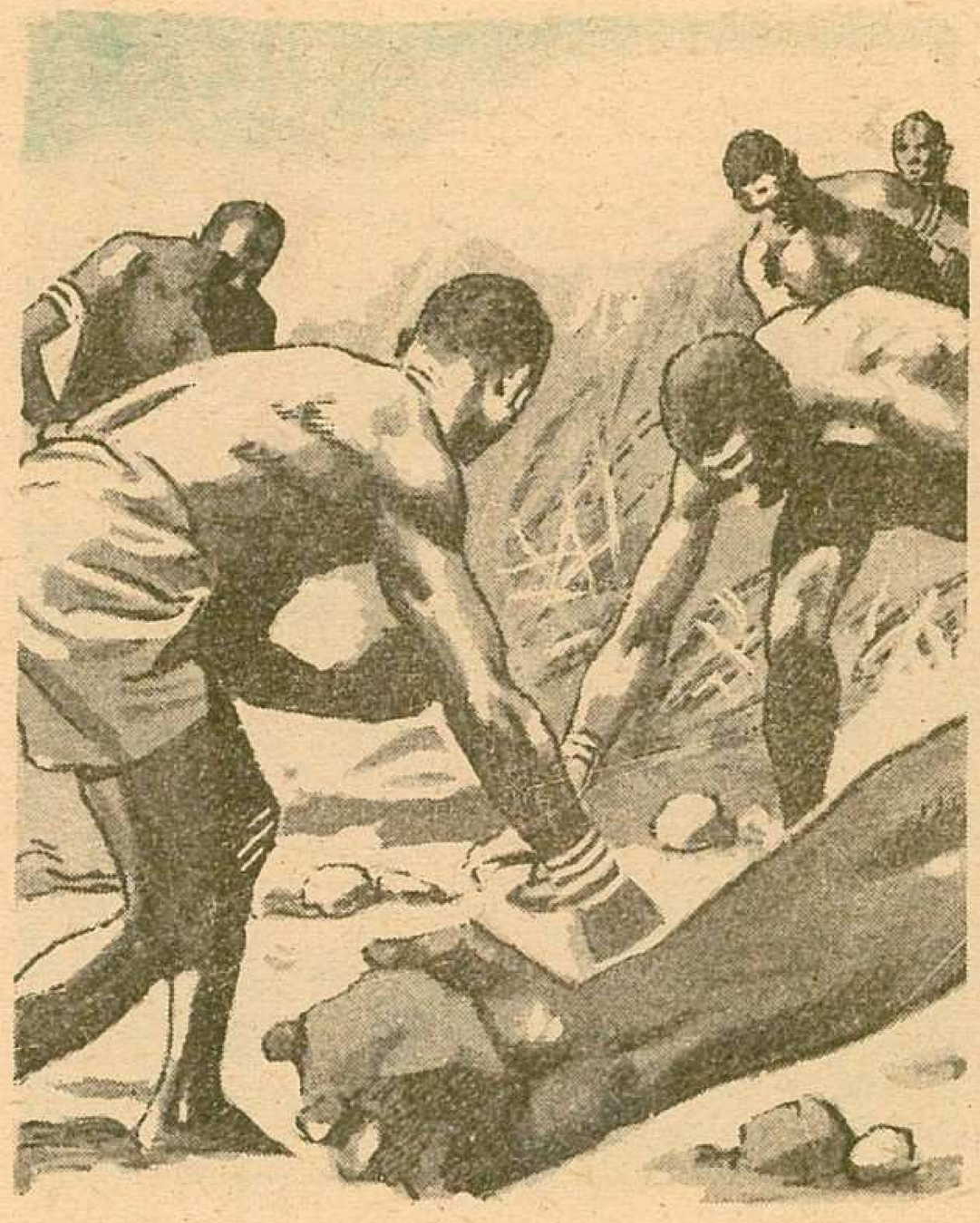

„Vita... vita..." — hallatszott mindenfelől, ami harcot jelent a bennszülöttek nyelvén, s már kapkodták is a köveket.

Aztán fel a fákra. Körülvették az oroszlános sűrűséget. Én meg gyorsan fedezéket készítettem magamnak.

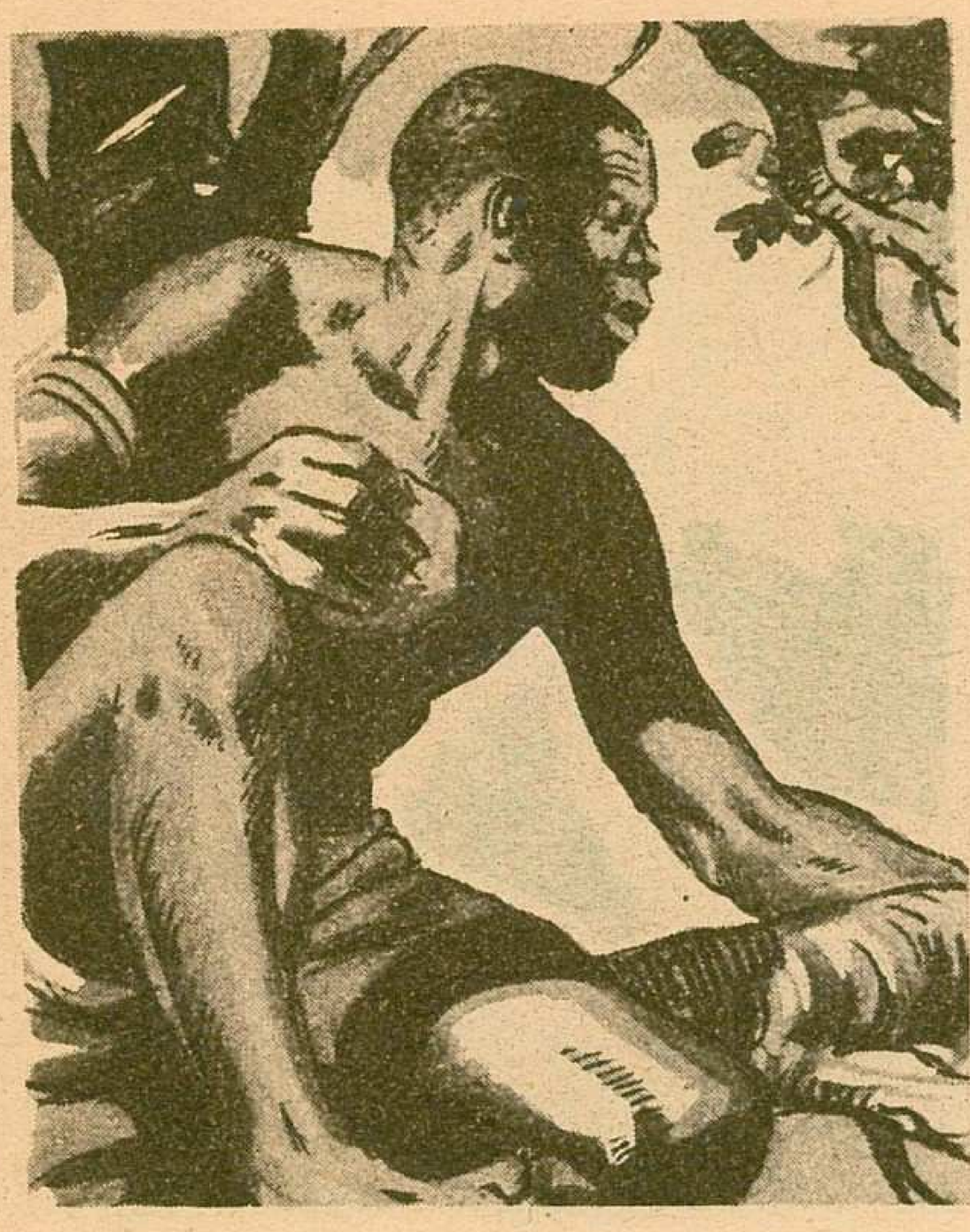

Az oroszlánt nem láttuk. Igaz az afrikai vadászmondás: „Tégy egy gyufásdobozt az asztalra, s az oroszlán képes elrejtőzni mögötte."

Csak egy sípszó kellett, s felhangzott az üvöltözés. Mint a jégeső, zuhogott, kopogott a kőzápor . . . Jómagam a fedezék mögött rejtőztem.

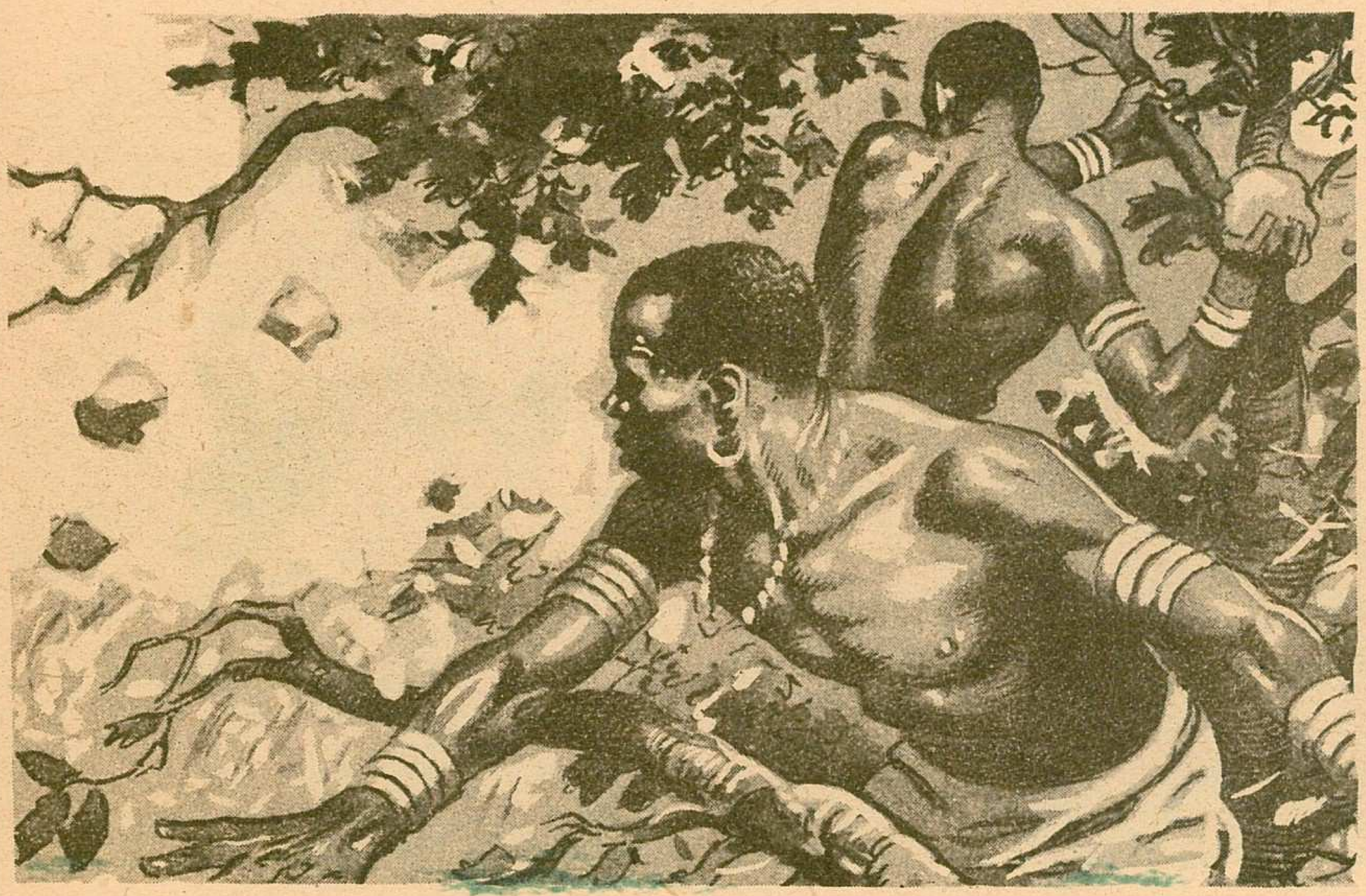

A bennszülötteket kitörő jókedv szállta meg. „Ondoka, ve! Szaukerlidu! Mozogj, te disznó!" — kiáltozta Pandasáro az egyik fa tetejéről.

A sűrűben nem mozdult semmi. Egyszerre csak úgy éreztem, mintha két szem meredne rám a lombok közül . . .

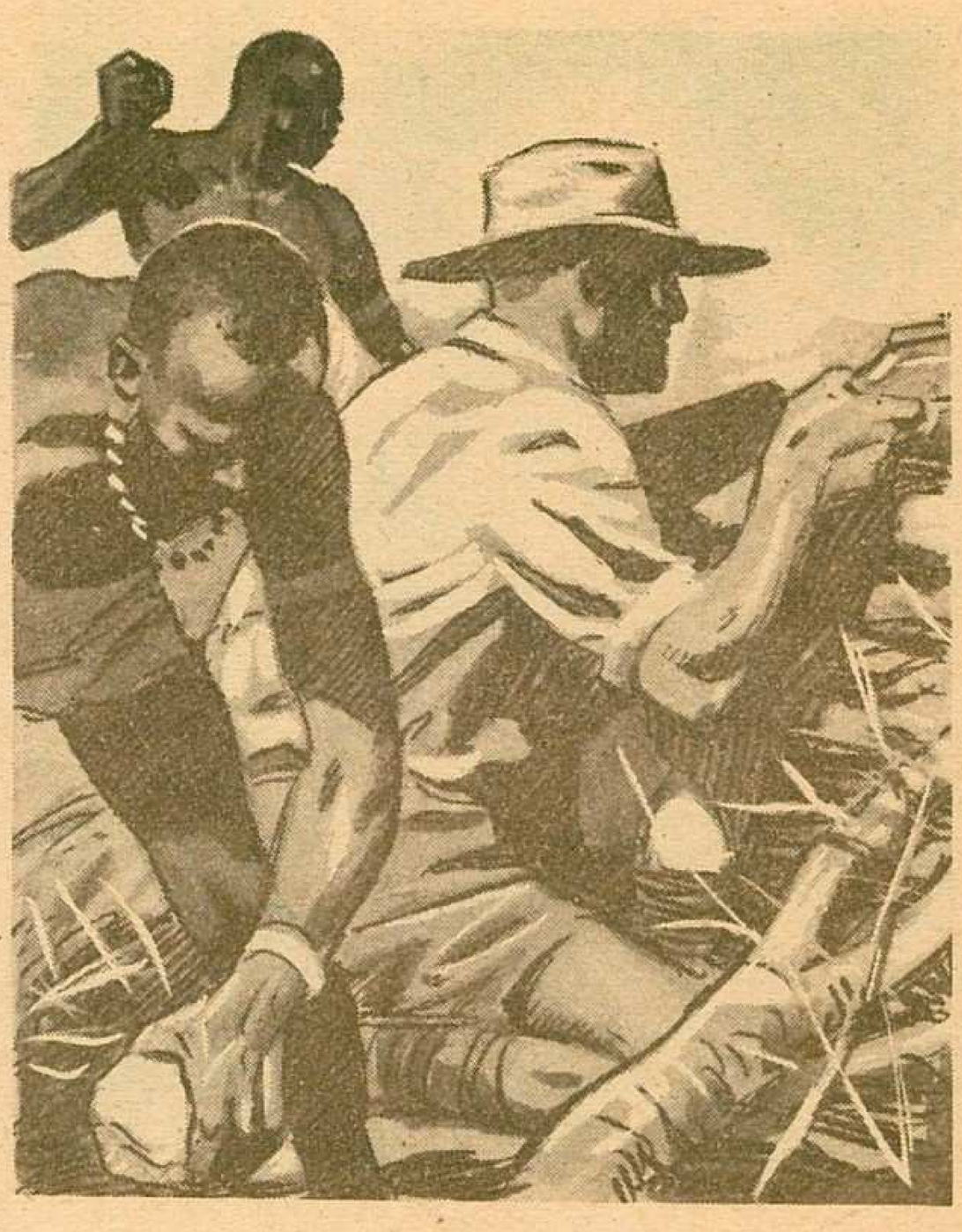

Egy-egy emberem lejött a fáról, hogy újabb köveket szedjen. Már a fájdalomig erőltetem a szemem — de semmi.

S ekkor, éppen velem szemben, feltűnt az oroszlán feje. Óvatosan, szinte észrevétlenül emeltem arcomhoz a fegyvert . . .

Egy mordulás, az ág megcsörren az előrelendülő test alatt, a ravaszt megnyomom, s felhangzik a sebzett állat rémítő ordítása.

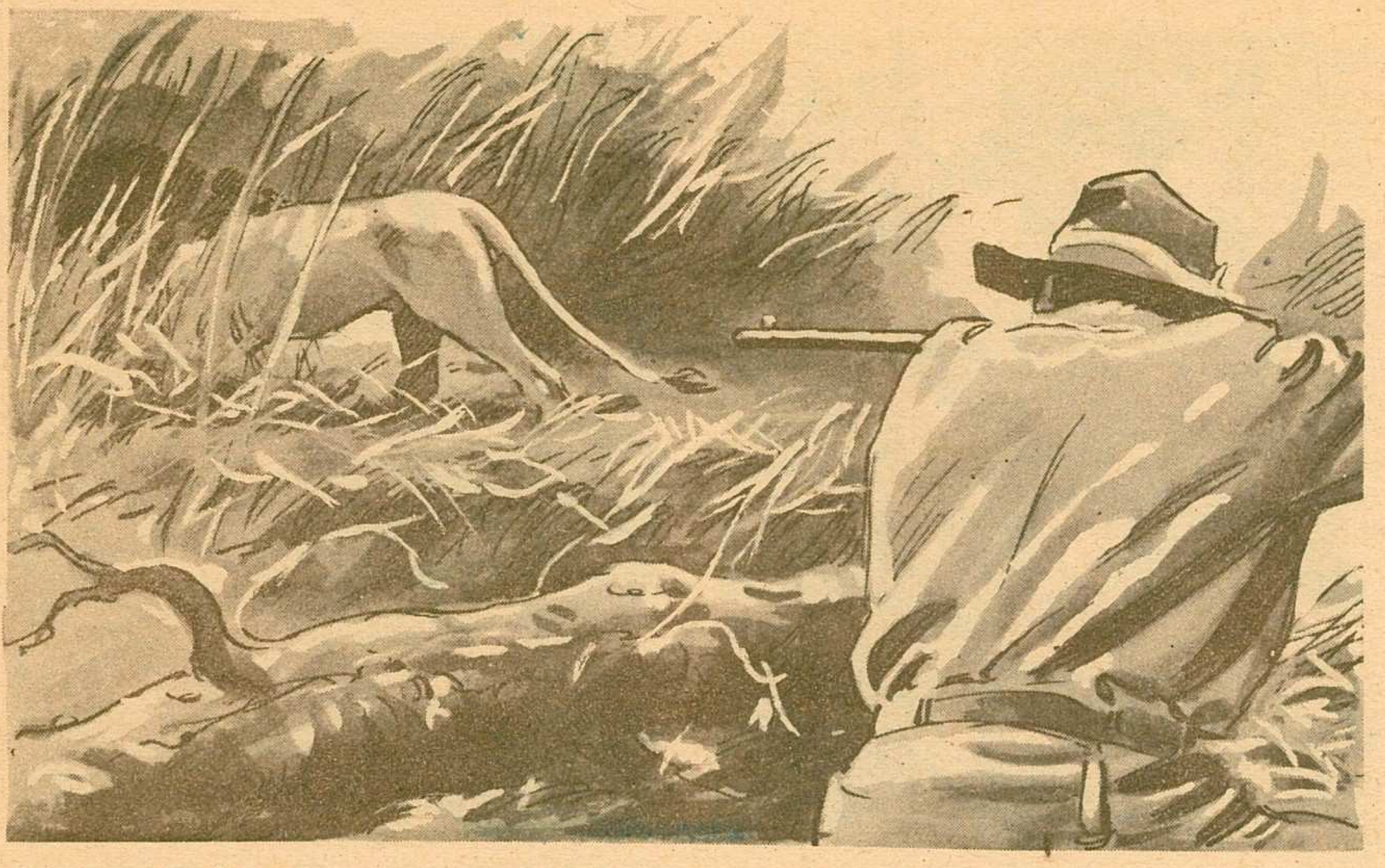

Az oroszlán felbukott a lövés után, de a következő pillanatban támolyogva eltűnt a sűrűben.

Sípoltam embereimnek. „Gyertek gyorsan, de óvatosan! ...” Mert nincs veszélyesebb a sebesült vadnál.

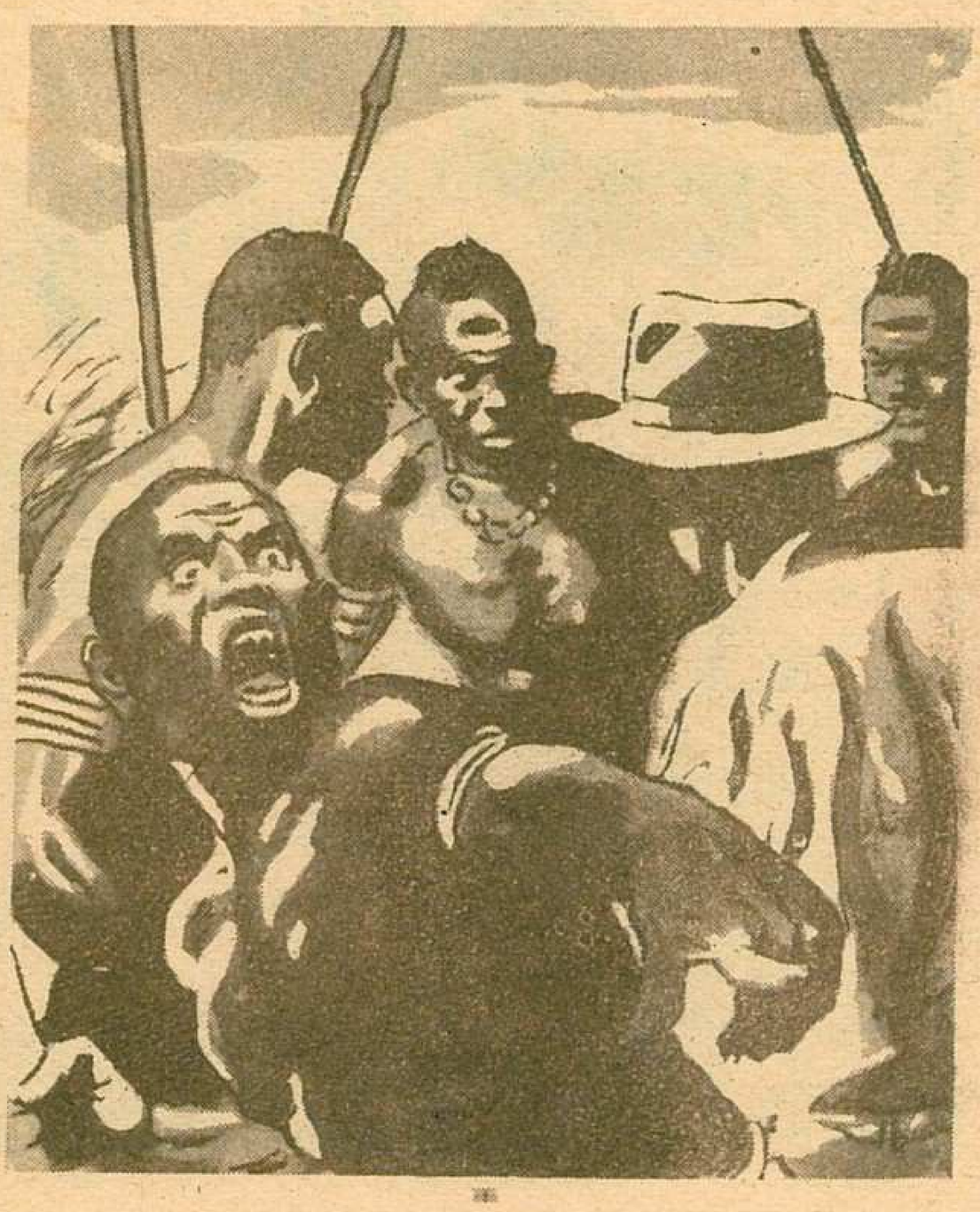

Magyarázni kezdtem Najsebvának, hogy mi történt. Egyszerre csak felordított Szungura. „Huju! huju! Ott van! Ott...”

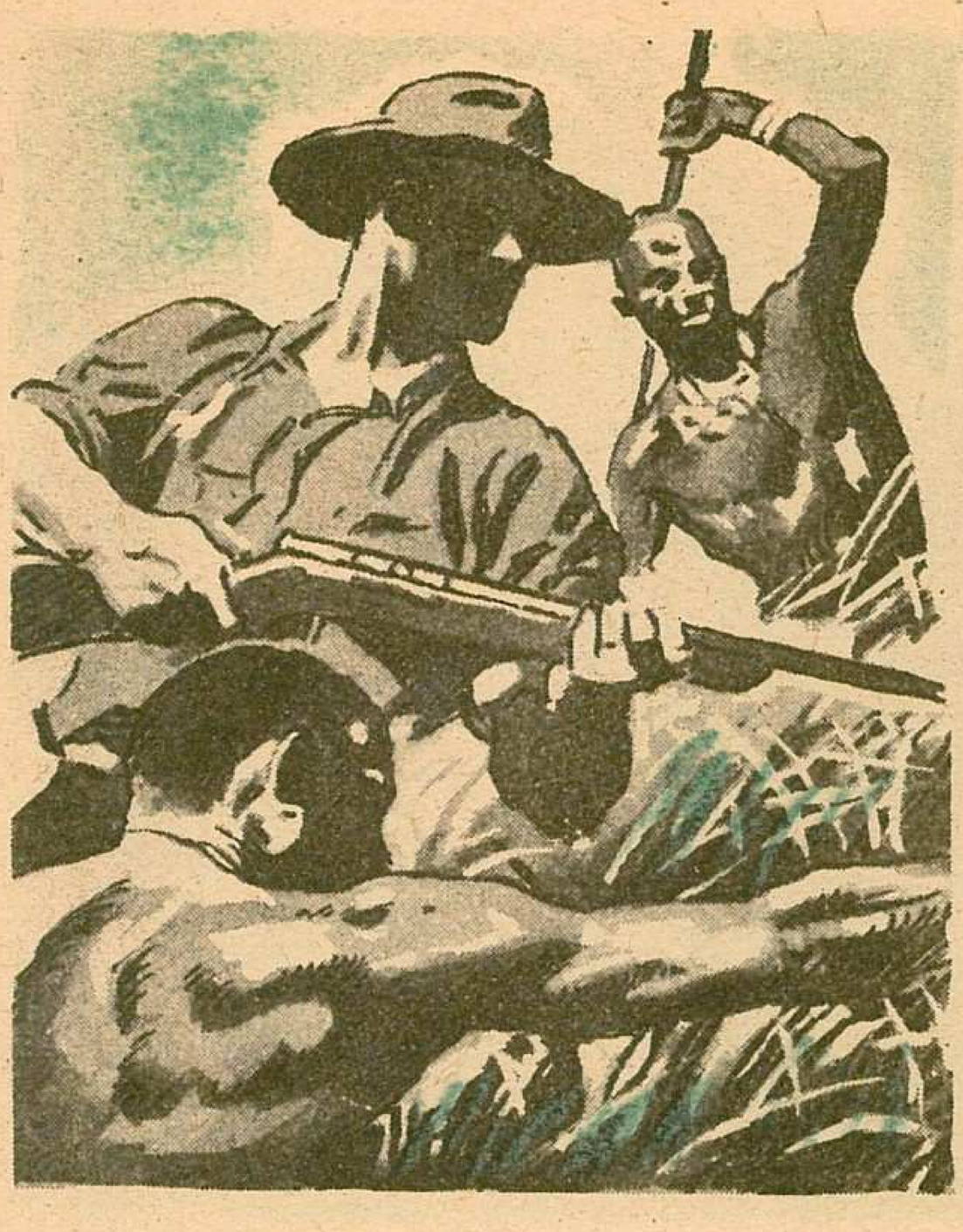

Fordulatból tüzelek. Az odavetett lövésre az oroszlán összeesik.

Később összeszidtam Szungurát: elég lett volna az oroszlánra mutatnia.

Fél óra elteltével megközelítettük az oroszlánt... Az újabb lövésre, noha biztonságból megtettem, már nem is volt szükség. Mozdulatlanul feküdt előttünk a királyi ragadozó. Hatalmas fejdísze fekete-arany színekben játszott...

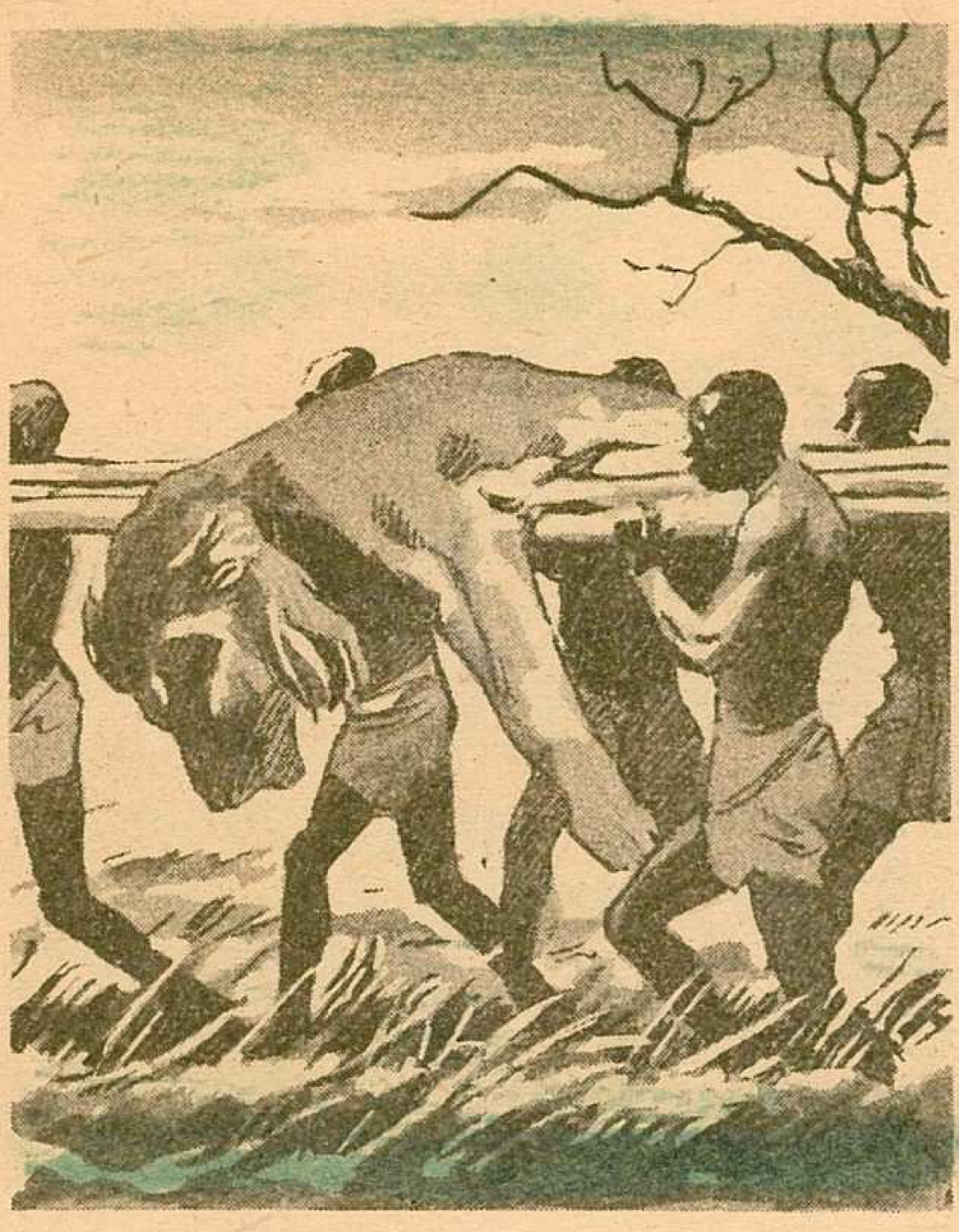

Aztán felkerült a szentmihály lovára, s megindult vele a menet hazafelé, a gyűjtőtáborba.

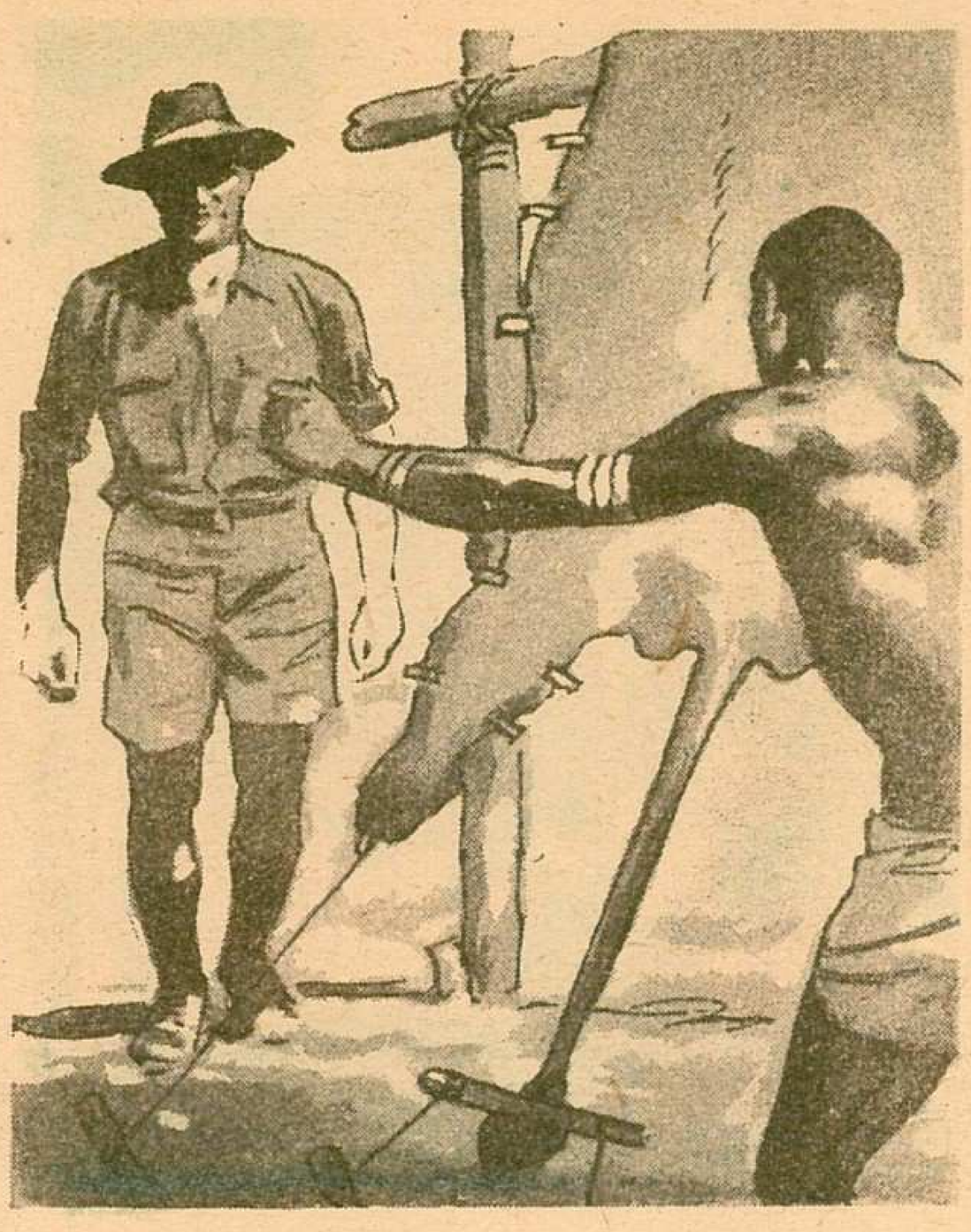

Otthon ért bennünket az igazi meglepetés! A tetemet Najsebva vette gondjaiba: lefejtette és kipreparálta a bőrt . . .

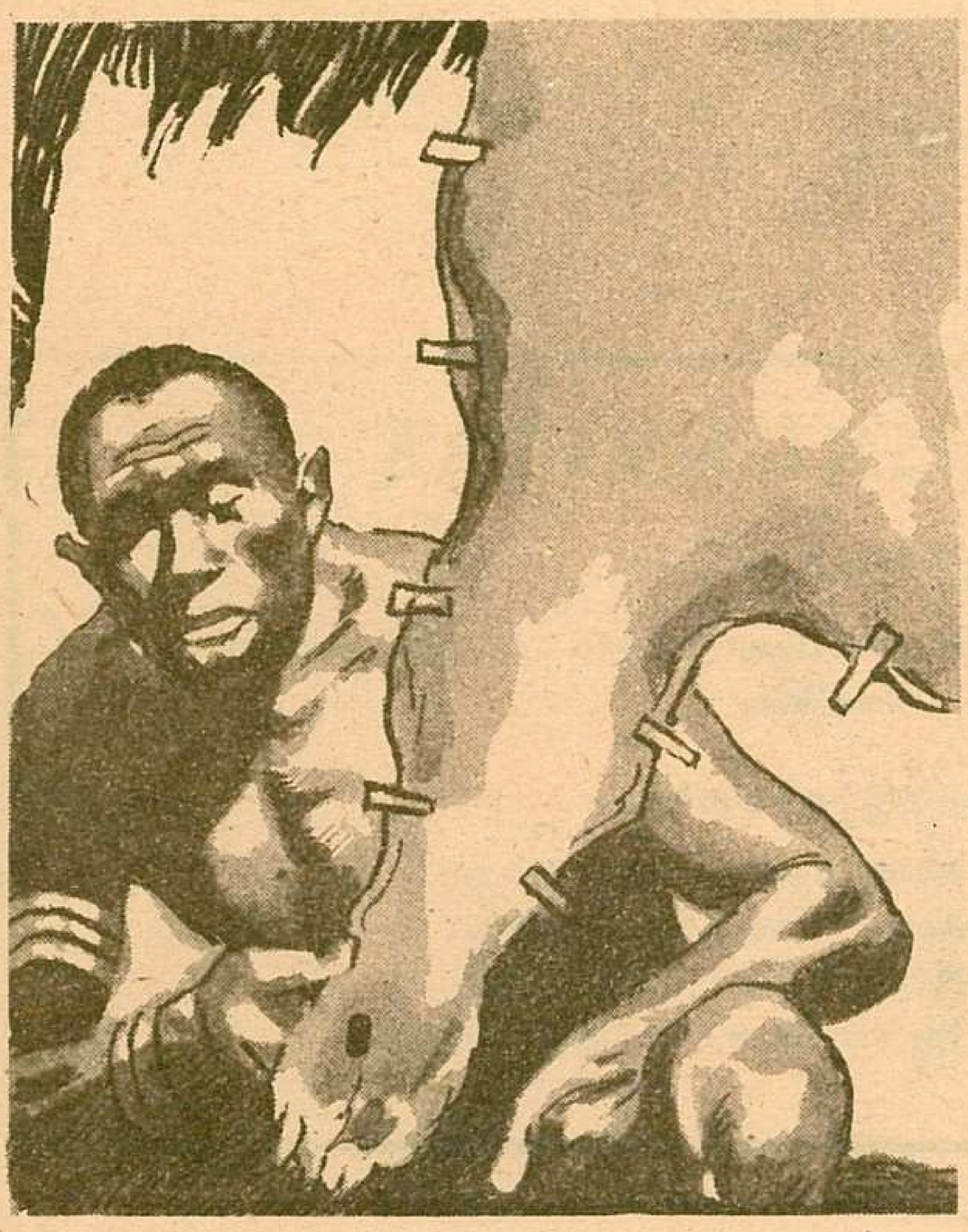

Később magam is megvizsgáltam a munkáját. Najsebva nagy örömmel mutatta az állat egyik lábát. — „Hiszen ez a mi oroszlánunk! . . .”

Úgy bizony! A lábon csak három köröm volt. A csapdában „fogott” karomhoz tehát megkerült az igazi zsákmány, az oroszlán bőre is! . . .

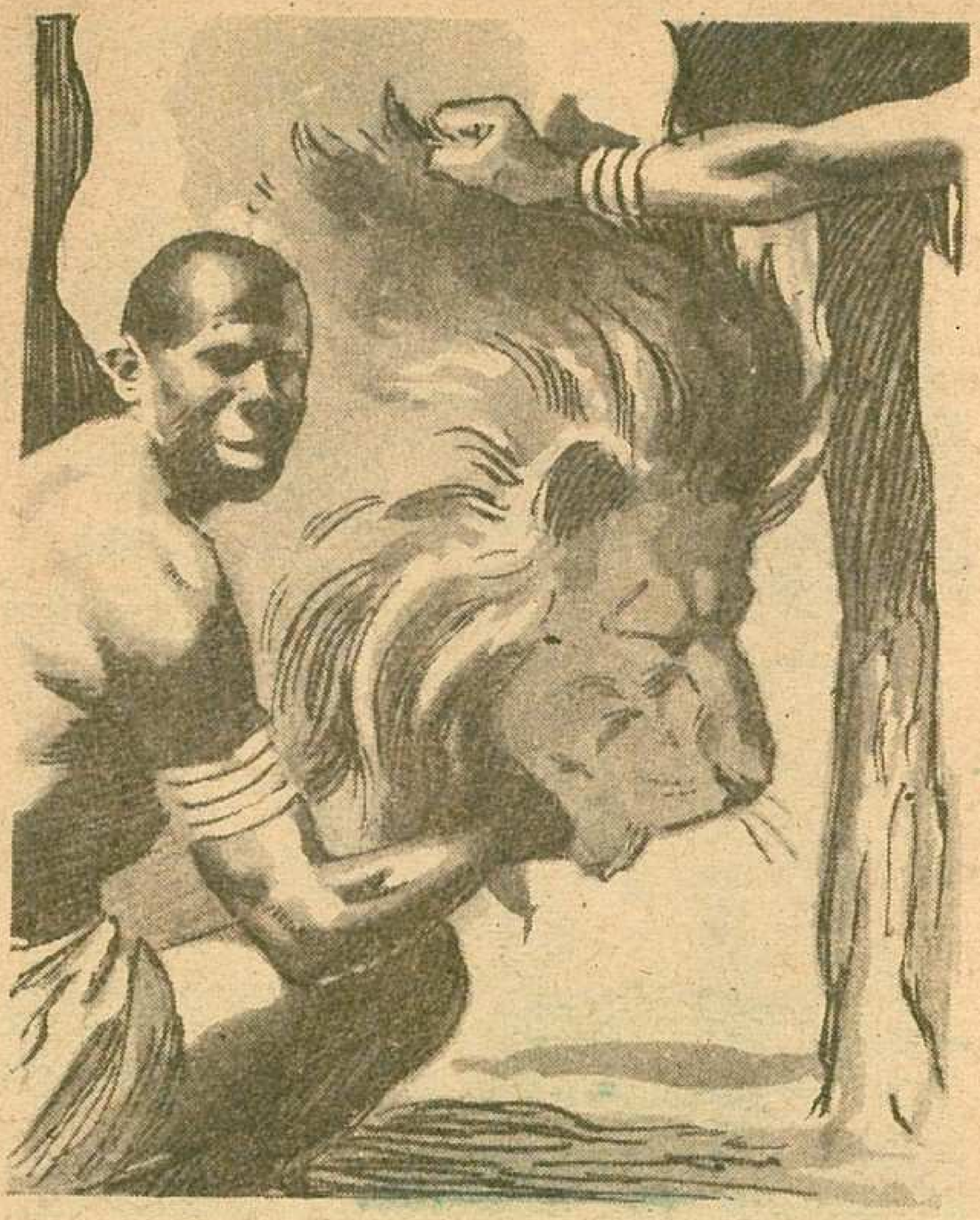

Méghozzá ritka szép zsákmány! Sörénye elöl olyan volt, mint az olvasztott arany, hátul mint a tusba mártott selyem . . .

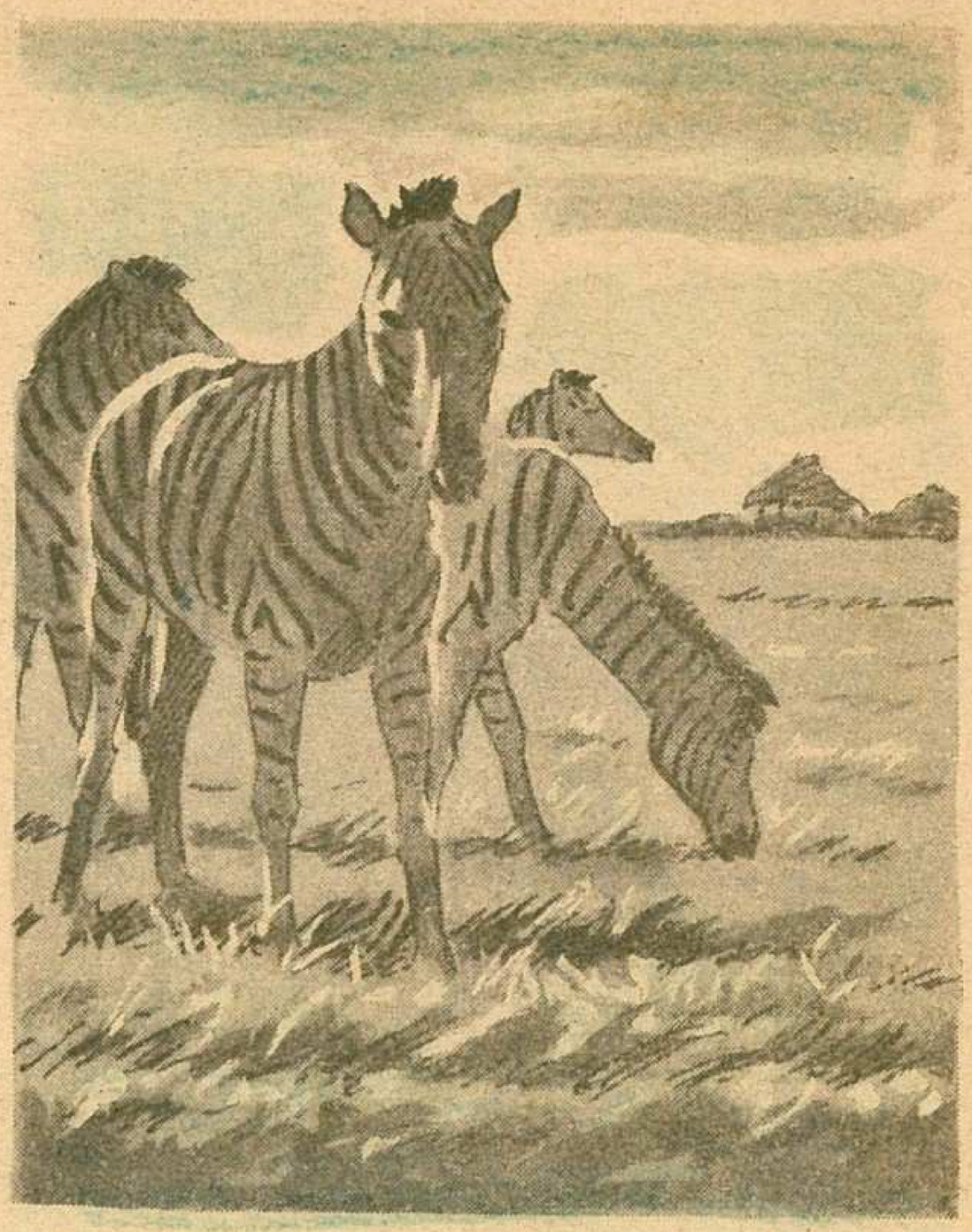

A Ruvána folyó mentén ez volt az utolsó oroszlánom. Nemsokára más vidékre indultam, más kalandok, más zsákmányok felé. . .

SEBŐK IMRE

rajzaival

SZIVÁRVÁNY KISKÖNYVTÁR

Eddig megjelent:

Ákos Miklós: A jégtábla rabjai
Örkény István: Hajnali pisztolylövés
Kittenberger Kálmán: Oroszlánkaland Afrikában

Legközelebb megjelenik:

Kuczka Péter: A Tollas Kígyó unokái
Gyöngyi László: Viszik már . . . kötve paripára
Vajda István: Szökés a halálból
Makai György: John Brown
Aczél Tamás: Rózsa Sándor és az ulánusok
Méray Tibor: Teknőchajók
Tardos Tibor: A kicsi Jeanette

SZ. 3. A kiadásért felel az Ifjúsági Könyvkiadó igazgatója Budapest 1956
Szerkeszti: Gelléri A. Felelős szerkesztő: Rónaszegi M. Képszerkesztő: Bedő I. Műszaki vezető: Gortvai T.
50 000 példány, ' (A/5) ív, MNOSZ 5601—54 Budapesti Szikra Nyomda. F. v.: Lengyel Lajos igazgató